

TEEN CHALLENGE KRISTILLISESSÄ PÄIHDETYÖSSÄ JA TYÖ-
MUODON KEHITTÄMINEN SUOMESSA INTERNETIN AVULLA

Ilkka Mertala

TEEN CHALLENGE KRISTILLISESSÄ PÄIHDETYÖSSÄ JA TYÖ- MUODON KEHITTÄMINEN SUOMESSA INTERNETIN AVULLA

Ilkka Mertala

Opinnäytetyö, syksy 2012

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Diak Etelä, Helsinki

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)

+ diakonin virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Mertala, Ilkka

Teen Challenge kristillisessä päihdetyössä ja työmuodon kehittäminen Suomessa internetin avulla.

73 sivua, 8 liitettä, Helsinki, syksy 2012.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Etelä, Helsinki.

Sosiaalialan koulutusohjelma. Diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + diakonin virkakelpoisuus.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten Suomen Teen Challengeen toiminnan kehittämisessä voitaisiin hyödyntää internetiä. Teen Challenge on kristillinen kansainvälisesti laajalti levinnyt päihdetyömuoto, joka on aloittamassa toimintaansa Suomessa. Internet on nuorten suosima median muoto, joten on luonnollista selvittää, miten työmuotoa voitaisiin kehittää internetin avulla. Työmuodon avulla ei aikaisemmin ole pyritty tavoittamaan nuoria internetin kautta. Tutkimuksen toinen tarkoitus oli kerätä tietoa Teen Challengesta työmuotona Suomen Teen Challengeen työryhmälle.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, minkälainen väline internet on laadullisesti ja määrällisesti nuorten tavoittamisen välineenä ja miksi hengellisyys on tärkeää päihdekuntoutuksessa. Tutkimuksen avulla pyrittiin löytämään työmuodon kannalta tehokkain tapa tehdä nuorille suunnattua päihdetyötä internetissä ottamalla huomioon työmuodon kristilliset lähtökohdat. Tutkimuksen toisena tavoitteena oli tarkastella Teen Challengea päihdetyömuotona.

Opinnäytetyöni tiedonhakua varten tein matkan Portugalin Teen Challengeen. Suomen Teen Challenge ei ole vielä aloittanut aktiivista toimintaansa, joten hain tietoa tutkimushaastattelujen ja havainnoinnin kautta Portugalista, jossa sijaitsee työmuodon Euroopan keskus. Tämän työn tiedonhaussa on myös käytetty kirjallisuuskatsausta ja asiantuntijoiden haastatteluja ja TV7 Plus-kanavan asiakaspalautetta. Opinnäytetyössä käytettyjen haastattelujen analysointi perustui omaan pohdintaan ja kirjallisuuskatsauksen käyttöön.

Opinnäytetyön tulosten mukaan internet on laadullisesti ja määrällisesti hyvä väline nuorten tavoittamisessa. Tutkimustulosten mukaan hengellisyys tekee päihdekuntoutuksesta kokonaisvaltaisemman kuntoutujan kannalta. Näin ollen Teen Challengeen kannattaisi tehdä yhteistyötä internetissä toimivan ja nuorille suunnatun TV7 Plus-kanavan kanssa.

Johtopäätökset tutkimuksen tulosten perusteella ovat, että Suomen Teen Challengeen kannattaisi tulevaisuudessa kehittää toimintaansa internetin kautta, koska internet on tehokas väline nuorten tavoittamisessa. Yhteistyötä kannattaisi tehdä samalta arvopohjalta työtään tekevän TV7 Plus-kanavan kautta, sillä kanavan asiakaspalautteen mukaan yhteistyölle olisi jo nyt tilausta.

Avainsanat: internet, kristillinen päihdetyö, nuoret, hengellisyys

ABSTRACT

Mertala, Ilkka

Teen Challenge in Christian based welfare work for intoxicant abusers and developing the work method in Finland with help of the internet.

73p.,8 appendices, Language: Finnish. Helsinki, Autumn 2012.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Social Services and Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The objective of the study was to find out how the internet could be used in developing the work of Teen Challenge Finland. Teen Challenge is a Christian internationally spread welfare work method for intoxicant abusers. It is beginning its work in Finland. The internet is a form of media, favoured by the youth. Therefore, it is natural to study how to improve the working method with help of the internet. Teen Challenge has never aimed to reach the youth through the internet. The second objective of this study was to gather information on Teen Challenge as a working method for the workgroup of Teen Challenge in Finland.

The aim of this thesis was to study the qualitative and quantitative features of the internet in reaching the youth and why spirituality is important in intoxicant rehabilitation. The objective was to find out the most effective way to do welfare work for intoxicant abusers by using the internet in this working method for the youth, considering the work is based on Christian values. The second goal of this study was to analyze Teen Challenge as a working method in welfare work for intoxicant abusers.

To gather information for the study I visited Teen Challenge of Portugal. Teen Challenge in Finland has not yet started its active work. The headquarters of the working method in Europe are in Portugal. Information was gathered based on research interviews and observing. In addition, literature review, interviews of specialists and customer feedback of TV7 Plus- channel were used. The research was carried out in the summer 2012.

The results of this thesis show that the internet is a good method in reaching the youth both qualitatively and quantitatively. According to the research, spirituality makes intoxicant rehabilitation more complete for the rehabilitees. Therefore, Teen Challenge could co-operate with TV7 Plus- channel in the internet.

In conclusion, Teen Challenge of Finland should develop its work on the internet, because it proved to be an effective method to reach the youth. They should work in co-operation with TV7 Plus- channel, which has the same values as Teen Challenge. According to customer feedback collected from TV7 Plus, there is already a need for this kind of co-operation.

Key words: internet, Christian based welfare work for intoxicant abusers, the youth, spirituality

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	8
2.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset	8
2.2 Tutkimuksessa käytetty tiedonhankinta	8
2.3 Aineistonanalyysi	11
2.4 Tutkimuksen etiikka ja luotettavuus	12
2.5 Perustelut opinnäytetyön toteutukselle ja käytetyille menetelmille	13
3 INTERNET NUORTEN TAVOITTAMISEN VÄLINEENÄ	16
4 NUORTEN PÄIHTEIDENKÄYTÖN TILANNE SUOMESSA	20
4.1 Nuorten alkoholinkäyttö	20
4.2 Nuorten huumeiden käyttö	24
5 HENGELLISYYDEN MERKITYS PÄIHDEKUNTOUTUKSESSA	27
6 TEEN CHALLENGE	36
6.1 Portugalin Teen Challenge	36
6.1.1 Etsivä työ	39
6.1.2 Kuntoutusohjelma	40
6.1.3 Jälkikuntoutus ja työllistyminen	43
6.1.4 Kuntoutuskeskus ja kuntoutumisympäristö	45
6.1.5 Työmuodon haasteet ja kehittämiskohteet	45
6.2 Suomen Teen Challenge	46
7 INTERNETIN JA TEEN CHALLENGEN TYÖN YHDISTÄMINEN	48
7.1 TV7 Plus ja sosiaalinen media tiedonjaon välineinä	48
7.2 Teen Challenge internetin kautta tapahtuvassa kristillisessä päihdetyössä	52
8 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	57
8.1 Tutkimustulokset	57
8.2 Yhteiskunnallinen hyöty	60

8.3 Oman ammatillisen kasvun reflektointia opinnäytetyön tekemisen pohjalta	64
.....	64
LÄHTEET	67

LIITTEET:

LIITE 1: Tutkimuksessa haastatellut henkilöt

LIITE 2: Haastattelurunko 1

LIITE 3: Haastattelurunko 2

LIITE 4: Haastattelurunko 3

LIITE 5: Haastattelurunko 4

LIITE 6: Haastattelurunko 5

LIITE 7: Haastattelurunko 6

LIITE 8: Haastattelurunko 7

1 JOHDANTO

Teen Challenge on kansainvälisesti laajalti levinnyt ja menestyksekkäs kristillinen päihdetyömuoto. Se on aloittamassa toimintaansa Suomessa ja rekisteröityi viralliseksi yhdistykseksi vuonna 2011. Tutkimuksessani perehdyn siihen, minkälainen päihdetyömuoto Teen Challenge on ja minkälaisia menetelmiä se käyttää työssään. Koska internet on nykyisin nuorten suosima median väline, tutkin myös, miten Teen Challengeen työtä voitaisiin Suomessa kehittää internetin avulla. Teen Challenge ei ole vielä aloittanut aktiivista toimintaansa Suomessa resurssipulan vuoksi, joten tutkimukseni toimii visiona siitä, miten työmuotoa voitaisiin kehittää Suomessa internetin avulla.

Internet on nuorille luonnollinen ympäristö, jossa he viettävät paljon aikaansa. He etsivät internetistä tietoa ja viestivät sen avulla toisilleen. Internetissä oleva sosiaalinen media mahdollistaa laajojen sosiaalisten verkostojen luomisen. Näitä sosiaalisia verkostoja on mahdollista hyödyntää internetissä olevan tiedon levittämiseen. Nuoret omaksuvat myös suuren osan arvoistaan internetin kautta ja peilaavat omaa identiteettiään sekä omia käsityksiään median heille antamiin arvoihin ja mielipiteisiin. Koska nuoret ovat suuren osan vapaa-ajastaan internetissä, on loogista pyrkiä viestimään heille internetin kautta.

Olen ollut tekemässä internetissä näkyvälle TV7 Plus- kanavalle kristillistä nuorten ohjelmaa. Ohjelmaosiossani haastattelen nuoria, joiden elämän uskoontulo on muuttanut. Osa näistä nuorista on entisiä päihteidenkäyttäjiä, jotka ovat kuntoutuneet päihdeongelmastaan tultuaan uskoon. Koska Teen Challenge on kristillinen päihdetyömuoto, voisi se tehdä internetissä toimiessaan yhteistyötä kristillisen kanavan kanssa. Teen Challengeen kuntoutuksessa monet ihmiset kokevat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen eli uskoontulon ja sitä kautta päihteidenkäytöstä irtautumisen sekä elämän kokonaisvaltaisen eheytyksen. Teen Challengeen kautta kuntoutuneet ihmiset voisivat kertoa TV7 Plus- kanavalla, miten uskonnollisen itsesuhteen muutos yhdessä kuntoutuksen kanssa on saanut aikaan päihteistä irtautumisen. Tällöin saataisiin kanavalle ja sitä kautta

myös internetiin aineistoa siitä, miten uskoontulo on vaikuttanut nuorten ihmisten elämässä.

Tutkimuksessani tarkastelen sitä miten Teen Challengeen kannattaisi hyödyntää Internetiä toiminnassaan ja olisiko Teen Challengeen ja internetissä toimivan TV7 Plus- kanavan välinen yhteistyö kannattava tapa kehittää Teen Challengea työmuotona Suomessa. Keskityn tutkimuksessa myös tutkimaan internetiä laadullisen ja määrällisen viestinnän välineenä nuorten tavoittamisessa. Tarkastelen lisäksi sitä, onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa ja minkälainen päihdetyömuoto Teen Challenge on.

2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

2.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää, miten Suomen Teen Challengeen toiminnassa voitaisiin hyödyntää Internetiä. Teen Challenge rekisteröityi viralliseksi järjestöksi Suomessa vuonna 2011, mutta se ei ole vielä pystynyt aloittamaan aktiivista toimintaansa. Koska työmuodon aloittaminen on Suomessa vasta suunnitteilla, on opinnäytetyöni tarkoitus olla visio siitä, miten Internetiä voitaisiin tulevaisuudessa hyödyntää työmuodossa mahdollisimman tehokkaasti. Tutkimukseni toinen tarkoitus on koota Teen Challengeen työryhmälle selvitys Teen Challengesta päihdetyötyömuotona, sillä sellaista ei ole Suomessa toistaiseksi olemassa.

Tähän tutkimukseen kerätty tieto on tarkoitettu osaltaan kehittämään Teen Challengea työmuotona. Tutkimuksen tulosten on tarkoitus havainnollistaa ja pohtia, olisiko Internetin käyttäminen Suomen Teen Challengessa kannattavaa. Saatujen tulosten avulla pyritään siihen, että Teen Challenge pystyy tarjoamaan mahdollisimman laadukasta ja monipuolista päihdetyötä Suomessa.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymykset ovat:

1. Millainen väline internet on nuorten tavoittamisen välineenä?
2. Onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa?
3. Minkälainen päihdetyömuoto on Teen Challenge?
4. Miten Teen Challengeen kannattaisi hyödyntää internetiä toiminnassaan?

2.2 Tutkimuksessa käytetty tiedonhankinta

Koska pyrin kehittämään Teen Challengeen työmuodon toimintaa Suomessa, on työn laadun kannalta tärkeää, että olen käyttänyt kattavasti erilaisia tiedonhankinnan menetelmiä saadakseni riittävän kattavan kuvan järjestön toiminnasta ja

siitä, miten sitä voitaisiin kehittää. Olen käyttänyt opinnäytetyöni tiedonhankinnassa kirjallisuuskatsausta, Portugalin ja Suomen Teen Challengeen työntekijöiden sekä Portugalin työmuodon kautta kuntoutuneiden tutkimushaastatteluja ja asiantuntijoiden tutkimushaastatteluja. Tutkimushaastatteluilla tarkoitan tässä työssä haastatteluja, joissa olemme puhuneet haastateltavien kanssa tekemieni haastattelurunkojen pohjalta vapaasti aiheeseen liittyen. Haastatteluissa käyttämäni haastattelurungot ovat nähtävissä tämän työn liitteet -osiosta. Portugalin Teen Challengeen työntekijöiden ja työmuodon kautta kuntoutuneiden haastatteluissa on käytetty haastattelukielenä englantia. Koska Suomen Teen Challenge ei ole vielä aloittanut aktiivista toimintaansa, matkustin Portugaliin Teen Challengeen Euroopan keskuksen kerätäkseni haastattelujen lisäksi osallistuvan havainnoinnin kautta myös työmuodon hiljaista tietoa. Olen käyttänyt TV7-kanavalle tullutta asiakaspalautetta kuvaamaan sellaisen Internetissä tehtävän kristillisen mediatyön tarpeellisuutta, jonka kautta kerrotaan tositarinoita siitä, miten Jumala on muuttanut ihmisten elämiä.

Tieteelliseen kirjalliseen tietoon perustavaa teoriaosuutta kutsutaan kirjallisuuskatsaukseksi. Kirjallisuuskatsauksen avulla pyritään rakentamaan kokonaiskuvaa asiakokonaisuuksista ja sen avulla voidaan kuvata teorioiden viitekehyksiä. Kirjallisuuskatsauksessa tehdään niin sanotusti tutkimusta tutkimuksesta ja se voi olla perustana uusille tutkimuksille. (Salminen 2011, 9–10.) Metsämuurosen (2008, 9) mukaan teoriaa kannattaa käyttää kun se auttaa tutkimuksen tai hankkeen toteuttamista. Olen pyrkinyt vastaamaan opinnäytetyöni tutkimuskysymyksiin osaltaan kirjallisuuskatsauksen avulla. Olen hyödyntänyt kirjallisuuskatsauksen avulla saatavaa teorian tietoa opinnäytetyössäni, kun se on auttanut tutkimuksen tekemisessä tai ollut tärkeää tutkimuksen laadun ja luotettavuuden kannalta.

Haastattelin opinnäytetyötäni varten kymmentä henkilöä. Suomen Teen Challengesta haastattelin työmuodon johtoryhmässä mukana olevia Erkki Aurasta ja Mikko Härkiniä, saadakseni tietoa Suomen Teen Challengeen tämänhetkisestä tilanteesta ja tulevaisuuden kehittämisajatuksista. Portugalin Teen Challengesta haastattelin kuutta henkilöä, joiden joukossa oli Portugalin toimintamuodon johtaja, päihdeongelmaisiin erikoistuneen kuntoutuskeskuksen johtaja ja etsivän

työn johtaja. Työmuodon kautta kuntoutuneista haastattelin kolmea henkilöä, joiden nimet olen muuttanut opinnäytetyötäni varten heidän yksityisyytensä turvaamiseksi. Valitsin nämä kolme kuntoutujaa haastateltaviksi sen perusteella, että he edustavat kolmea Teen Challengen kuntoutuksen läpikäynyttä tyyppihenkilöä, joten näin ollen on mahdollista saada kattavin kuva kuntoutuksesta kuntoutujien kannalta pienellä otannalla. Käytin kaikkien kolmen kuntoutujan kanssa samaa haastattelurunkoa. TV7-kanavalta haastattelin TV7 Plus-kanavan työntekijää Antti Pekkiä, joka on yksi TV7 Plus-kanavan suunnittelijoista. Lisäksi haastattelin hengellisyyden merkityksestä kuntoutuksessa psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryä. Erkki Aurasen ja Mikko Härkinin parihaastattelua lukuun ottamatta toteutin kaikki haastattelut yksilöhaastatteluina.

Yksilöhaastattelu soveltuu eri tutkimushaastattelun muodoista parhaiten yksittäisen henkilön omakohtaisten kokemusten tutkimiseen. (Vilka 2005, 100–101). Koska yksilöhaastattelut mahdollistavat tutkimushaastattelun muodoista parhaiten yksittäisen henkilön omakohtaisen kokemuksen tutkimisen, on se hyvä tutkimuksellinen väline kartoitettaessa esimerkiksi kuntoutuksen laatua ja sen kehitystarpeita työmuodon kautta kuntoutuneilta. Yksilöhaastatteluna toteutettu haastattelu sopii myös asiantuntijahaastatteluun hyvin sen takia, että haastatteliija voi reagoida haastateltavan vastauksiin ja eleisiin ja hän voi keskittyä vain yhden ihmisen tulkitsemiseen, jolloin havaintoihin perustuva analysointi on mielestäni laadukkaampaa.

Osallistuva havainnointi on hyvä tapa saada tietoa tutkittavasta yhteisöstä ja se antaa tietoa siinä vallitsevista sosiaalisista ja kulttuurisista piirteistä. Osallistuvan havainnoinnin kautta on mahdollista saada itselleen niin sanottua hiljaista tietoa. Hiljainen tieto tarkoittaa tietoa, joka on hankittu aistimalla, tekemällä ja harjaannuttamalla käytännöllistä tietoa ja taitoa. (Vilka 2005, 120.) Tutustuessani viikon ajan Portugalin Teen Challengen kuntoutuskeskuksien toimintaan, harjoitin osallistuvaa havainnointia. Tekemieni havaintojen avulla oli helpompi valita työn kannalta mielestäni oleelliset haastateltavat ja perehtyä työmuodon toimivuuteen. Hyödynnän työssäni Portugalissa tekemiäni havaintoja lähinnä pohdinnassa, mutta se on myös vaikuttanut ajatteluuni ja valintoihini muuta tekstiä tehdessäni.

Koska Teen Challenge tekee kristillistä päihdetyötä ja se edellyttää työntekijöiltään henkilökohtaista kristillistä vakaumusta, on luonnollista, että se haluaa myös internetin kautta tehtävässä työssä kristilliseltä pohjalta toimivan yhteistyökumppanin. Tämän takia yhteistyötä voitaisiin tehdä Suomessa TV7-kanavan kanssa, joka on keväällä 2012 perustanut uuden kristillisen internetissä näkyvän televisiokanavan. Koska halusin selvittää kristillisen työn tarpeellisuutta internetissä, hyödynnän opinnäytetyössäni nuorilta TV7-kanavalle tullutta asiakaspalautetta. Asiakaspalautteen avulla oli mahdollista hahmottaa paremmin, minkälaista yhteistyötä Teen Challenge voisi kanavan kanssa tehdä. Asiakaspalautteet ovat vuodelta 2011 ja ne ovat vapaamuotoisia sähköpostilla lähetettyjä palautteita, joita tuli viimevuonna useita satoja. Koska opinnäytetyöni tähtää osaltaan siihen, että Internetin kautta tehtävää nuoriin kohdistuvaa päihdetyötä voitaisiin Teen Challenge osalta tehdä mahdollisimman tehokkaasti, on oleellista kuunnella kohderyhmältä, eli nuorilta tulevaa asiakaspalautetta.

2.3 Aineistonanalyysi

Tutkimustani varten tekemästä kymmenestä tutkimushaastattelusta osa on nauhoitettu ja sen jälkeen litteroitu ja osa on kirjoitettu suoraan paperille haastattelun yhteydessä ja kirjoitettu myöhemmin puhtaaksi. Litterointivaiheen jälkeen olen raportoinut haastattelujen sisällöt tutkimukseeni. Olen analysoinut tutkimushaastatteluja kirjallisuuskatsauksen avulla ja olen itse analysoinut haastattelun perusteella esille nousseita asioita. Haastattelusta tutkimukseen tehty raportti sisältää luonnollisesti myös haastateltavan mielipiteitä tutkimushaastatteluissa esitettyihin kysymyksiin. Olen käyttänyt tutkimuksessani kvalitatiivista aineiston analysointia.

Olen esittänyt synteeseinä kolmen Teen Challenge työmuodon kautta kuntoutuneen henkilön haastattelut ja muut haastattelut olen esittänyt pääasiassa erillisinä asiantuntijahaastatteluina. Kolmen työmuodon kautta kuntoutuneen haastattelut oli järkevää yhdistää mahdollisimman kattavan kokonaiskuvan aikaansaamiseksi, jotta voitaisiin tehdä päätelmiä työmuodosta kuntoutujien näkökulmasta. Muita haastatteluja on käytetty joissakin yhteyksissä luomaan laajempaa

näkemyistä, jossa olen halunnut esimerkiksi ilmaista lukijalle sekä työmuodon johtajan, että sen kautta kuntoutuneen mielipiteen. Suurimmaksi osaksi olen kuitenkin käyttänyt muita asiantuntijahaastatteluja irrallaan toisistaan, halutesani asiantuntijalta näkemyksen esimerkiksi TV7 Plus- kanavan toimivuudesta nuorten tavoittamisen välineenä.

Laadullinen analyysi koostuu aina kahdesta vaiheesta. Laadulliseen analyysiin kuuluu havaintojen pelkistäminen ja arvoituksen ratkaiseminen. Nämä kaksi vaihetta voidaan erotella eri vaiheiksi, vaikka ne liittyvät vahvasti toisiinsa. Pelkistämässä keskitytään ensin siihen, mikä on kysymyksenasettelun kannalta oleellista tietoa, jolloin tieto työstyy raakahavainnoiksi. Pelkistämisen toisessa vaiheessa tulee karsia havaintomäärää lisää yhdistelemällä havaintoja. Lopulta raakahavainnoista muodostuu yksi havainto, tai havaintojen joukko, jota yhdistää jokin yhteinen piirre, joka pätee koko aineistoon. (Alasuutari 1999, 39–43.)

Tutkimuksessa käyttämäni kirjallisuuskatsausta analysoin työssäni oman pohdinnan kautta ja olen tukenut kirjallisuuskatsauksen avulla saamiani tietoja tutkimushaastattelujen kautta saamieni haastateltavien mielipiteiden avulla. TV7 Plus- kanavan kautta saatuja asiakaspalautteita olen analysoinut kanavaa kehittämässä olleen työntekijän haastattelun, ja kirjallisuuskatsauksen avulla. Vaikka kyseessä ovat kohderyhmän itse esittämät asiakaspalautteet, on niitä syytä verrata myös kanavan työntekijän sekä kirjallisuuskatsauksen avulla saataviin näkemyksiin, jotta asiasta voidaan saada kokonaisvaltaisempi kuva.

2.4 Tutkimuksen etiikka ja luotettavuus

Tutkimusta tehdessäni olen noudattanut eettisiä velvoitteita, jotka koskevat erilaisten tutkimusten tekijöitä. Tutkijan on otettava huomioon velvollisuutensa kohdehenkilöä kohtaan, eikä mitään opinnäytetyössäni käyttämää tietoa ole julkaistu ilman asianomaisen henkilön lupaa. Tutkimuksessani haastatteleminen Teen Challenge työmuodon kautta kuntoutuneiden nimet jätetään julkaisematta heidän yksityisyytensä turvaamiseksi, sillä kenenkään nimeä ei saa paljastaa muille eettisten säännösten mukaan ilman heidän lupaansa. Pyysin kaikilta

haastateltavilta, joiden nimiä olen käyttänyt tässä opinnäytetyössä, luvan heidän nimensä käyttöön tätä työtä varten.

Tutkimusta voidaan pitää pätevänä, jos onnistutaan mittaamaan sitä, mitä haluttiinkin. Teen Challenge ja TV7 Plus-kanava yhteistyön kannalta tärkeisiin tutkimuskysymyksiin, kuten siihen onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa ja siihen minkälainen väline internet on nuorten laadullisessa ja määrällisessä tavoittamisessa tutkimus pystyy vastaamaan pätevästi. Asiaan liittyvä teoria-tieto on kerätty monipuolisen kirjallisuuskatsauksen ja asiantuntijahaastattelujen avulla. Asiantuntijahaastatteluissa on tuotu esiin sekä kuntoutujan, että auttajan näkökulma hengellisyyden merkityksestä kuntoutuksessa.

Koska opinnäytetyöni on visio siitä, kuinka Suomen Teen Challenge päihdekuntoutus työmuotoon voitaisiin yhdistää internetin kautta tehtävä työ, tulee tutkimukseen suhtautua varauksella, sillä yhteistyöstä Suomen Teen Challenge ja TV7 Plus-kanavan välillä ei ole vielä konkreettista tietoa. Kirjallisuuskatsauksen, asiantuntijahaastattelujen ja TV7 Plus-kanavan asiakaspalautteen mukaan tällaiselle yhteistyölle olisi tarvetta ja se olisi toimiva sekä Teen Challenge että TV7 Plus-kanava kannalta. Asiasta ei voida kuitenkaan saada täyttä varmuutta, ennen kuin yhteistyö tahojen välillä on käynnistynyt.

2.5 Perustelut opinnäytetyön toteutukselle ja käytetyille menetelmille

Opinnäytetyöni on ensisijaisesti tehty Suomen Teen Challenge-yhdistykselle. Koska Suomen Teen Challenge ei ole vielä aloittanut aktiivista toimintaansa, olen hakenut työmuotoon liittyvää tietoa Teen Challenge toiminnan Euroopan keskukselta, joka sijaitsee Portugalissa. Koska heillä ei ole työmuotoon liittyvää kirjallista tietoa kuin Portugalin kielellä, olen pohjannut tutkimukseni Teen Challenge osalta suurimmaksi osaksi asiantuntijoiden kanssa suoritettuihin kahdenkeskeisiin haastatteluihin. Haastatteluissa työmuodon johdossa olevat henkilöt ovat kertoneet työmuodossa käytetyistä menetelmistä, joita olen reflektoinut kirjallisuuskatsauksen avulla kirjoihin, jossa kerrotaan päihdetyössä ja kristillisessä päihdetyössä käytetyistä menetelmistä ja niiden toimivuudesta. Teen

Challengen työmuotoa käsittelevässä kirjallisuuskatsauksessa olen käyttänyt myös ihmisen kuntoutuksen kannalta psykologisesti tärkeitä asioita käsittelevää kirjallisuutta.

Opinnäytetyössäni haluan selvittää, miten Suomen Teen Challenge voisi hyödyntää internetiä toiminnassaan. Koska Teen Challenge ja TV7 Plus- internettelevisiokanava toimivat molemmat kristilliseltä pohjalta ja TV7 Plus on ainoa nuorille suunnattu kristillinen internetkanava, oli luonnollista selvittää, olisiko TV7 Plus- kanavalla tarvetta yhteistyölle Teen Challengen kanssa. TV7 Plus perustettiin, TV7- kanavan saaman asiakaspalautteen perusteella. Työmuodon asiakaspalautteessa haluttiin nuorille suunnattu kristillinen kanava. Asiakaspalautteen mukaan tarvetta olisi ohjelmille, jossa nuoret kertoisivat, miten kristillinen kääntymys on vaikuttanut heidän elämässään. Teen Challengen kansainvälisessä päihdekuntoutusohjelmassa kuntoutuu ihmisiä jatkuvasti uskonnollisen itsesuhteen muutoksen kautta. Koska Teen Challengen toiminta ei ole vielä käynnistynyt Suomessa, suunnittelen työssäni sitä, miten yhteistyötä voitaisiin toteuttaa. Olen tutkinut TV7 Plus- kanavaa tiedonjaon välineenä nuorille kirjallisuuskatsauksen, sekä TV7 Plus- kanavan työntekijälle suorittamani teemahaastattelun avulla. Koska kanava on internetissä, tulee opinnäytetyössäni perehtyä Internetiin tiedonjaon ja nuorten tavoittamisen välineenä. Perehtymisen olen toteuttanut kirjallisuuskatsauksen ja asiantuntijahaastattelun avulla.

Koska sekä TV7 Plus- että Teen Challenge tekevät työtään kristilliseltä pohjalta, käsittelem opinnäytetyössäni hengellisyyden mahdollista merkitystä päihdekuntoutuksen kannalta. Saadakseni mahdollisimman luotettavia tuloksia, olen käyttänyt opinnäytetyöni hengellisyyden merkitystä päihdekuntoutuksessa käsittelevässä osiossa kirjallisuuskatsausta, Teen Challengen työntekijöiden ja työmuodon kautta kuntoutuneiden haastatteluja sekä kristilliseltä pohjalta työtään tekevän psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryn haastattelua. Koska teen opinnäytetyöni nuorten parissa päihdetyötä tekeväille järjestölle, tulee opinnäytetyössäni olla selvitys nuorten päihteidenkäytön tilanteesta tämän päivän Suomessa, jotta luodaan pohja sille, että päihdekuntoutukselle ja sen kehittämiselle on tarvetta Suomessa.

Käytän opinnäytetyössäni kuvailevaa ja selittävää tutkimusta. Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää, miten Suomen Teen Challengeen toiminnassa voitaisiin hyödyntää Internetiä ja koota selvitys siitä, minkälainen Teen Challenge on työmuotona. Käytän kuvailevaa tutkimusta, kertoessani Teen Challengesta työmuotona ja selittävää tutkimusta kertoessani siitä, miksi sen toiminta on ollut menestyksellistä. Tutkimukseni on kuvailevaa kertoessani siitä, minkälainen Teen Challenge ja TV7 Plus-kanavan yhteistyö voisi olla ja selittävää, kertoessani syitä yhteistyön kannattavuuteen nuorten tavoittamisen välineenä internetin kautta kristillisessä päihdetyössä. Selittävää tutkimusta käytän tarkastellessani sitä onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa, ja kuvailevaa tutkimusta tarkastellessani erilaisia mahdollisia hengellisyyden merkityksiä päihdekuntoutuksessa.

3 INTERNET NUORTEN TAVOITTAMISEN VÄLINEENÄ

Internetin käyttö on yhä useammalle suomalaiselle osa tavallista arkea. Tilastokeskuksen vuonna 2011 tekemän tutkimuksen mukaan Internetiä käytti 89 prosenttia 16–74-vuotiaista suomalaisista. Internet oli käytetyin nuorten keskuudessa. Suurin käyttöaste oli 25–34-vuotiailla, joista kaikki tutkimukseen osallistuneet olivat käyttäneet internetiä viimeisen kolmen kuukauden aikana, ja 16–24-vuotiaista vain yksi prosentti ei ollut käyttänyt internetiä. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista nuorista ilmoitti käyttävänsä internetiä päivittäin. Vain noin neljännes 16–34-vuotiaista ei käytä internetiä useita kertoja päivässä (Tilastokeskus 2011.) Internetin tarjoamia mahdollisuuksia tulisikin käyttää tehokkaammin hyödyksi, sillä nuoret viettävät siellä suuren osan ajastaan. (Lehikoinen 2006, 208).

Nykyajan yhteiskunnassa oppimisen nähdään olevan entistä vahvemmin yhteydessä nuorten arkielämään ja siihen sijoittuviin sosiaalisiin verkostoihin sekä muuttuviin toimintatilanteisiin. (Aittola 1998a, 175). Tilastokeskuksen (2005) mukaan suomalaiset kokevat vapaa-ajan entistä tärkeämpänä. Nuorten arkeen sidoksissa oleva oppiminen korostuu entisestään vapaa-ajan ja sähköisten medioiden aseman vahvistuttua. (Aittola 1998b, 61–62.)

Liikenne- ja viestintäministeriön (2008) mukaan 1990-luvulla tai sen jälkeen syntyneet nuoret käyttivät mediaa noin kahdeksan tuntia päivässä. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, mitä mediaa nuoret käyttävät ajallisesti eniten. Eri median muotoja olivat, internet, sanomalehdet, aikakauslehdet, televisio, pelit ja radio. Tutkimuksen mukaan suurin yksittäinen nuorten käyttämä median muoto oli internet, joka vei 1990-luvulla tai sen jälkeen syntyneiltä nuorilta keskimäärin kaksi ja puoli tuntia aikaa päivässä. Toiseksi suosituin median muoto oli radio kahden tunnin osuudella ja kolmanneksi suurin median muoto oli tutkimuksen mukaan televisio hieman yli tunnin päivittäisellä osuudella. (Liikenne- ja viestintäministeriö 2008.) Erityisesti tietokonepohjaisen viestinnän ja internetin osuus on nopeassa nousussa. Siksi on perusteltua sanoa, että tällä hetkellä yhä suurempi osa suomalaisten ja erityisesti nuorten arvoista saadaan medias-

ta ja median hyväksymistä ja normaaleina pitämistä arvoista. (Lehikoinen 2006, 17–22.)

Kupiaisen (2002) mukaan on nykyaikana erityisesti tunnustettava median vahva pedagoginen merkitys opetuksellisena ja kasvatuksellisena tilana. Tietopohjaisen oppimisen lisäksi mediasta voidaan omaksua erilaisia arvoja, normeja, näkemyksiä ja ideologioita eli media toimii nuoria yhteiskuntaan sosiaalistavana tahona (Nyyssölä 2008, 56.) Media tuottaa mahdollisuuksia oman identiteetin ja minäkuvan määrittelyyn tarjoamalla nuorille samaistumismalleja. Median kautta nuorten on mahdollista vahvistaa omaa identiteettiään ja pohtia millainen nuori on suhteessa toisiin ihmisiin ja esimerkiksi toisiin kulttuureihin. (Nieminen & Pantti 2004, 18.)

Nykyajan nuoret ovat ensimmäinen digitaalisella aikakaudella kasvanut sukupolvi. Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana kaikkein selvimmin nuoriin on vaikuttanut tietotekniikan, internetin ja muun digitaalisen tekniikan kehitys. Tämän vuoksi nykyajan nuoria voidaan kutsua nettisukupolveksi. Nettisukupolven teknologiasuhde on täysin erilainen, kuin muihin ikäluokkiin kuuluvilla. Heille digitaalinen media on täysin luonnollista. He oppivat, viestivät, työskentelevät ja luovat yhteisöjä täysin eri tavalla kuin heitä edelliseen sukupolveen kuuluvat. Digitaalisessa mediassa, sen mahdollistamassa viestinnässä, sen luomissa uudenlaisissa oppimistavoissa ja työskentelytavoissa piilee oikein käytettynä yhteiskunnallinen muutosvoima. (Tapscott 2010, 13–14, 31.)

Nettisukupolvea edeltävä sukupolvi käytti ja käyttää internetiä suurimmaksi osaksi web-sivujen katseluun, nuoret puolestaan käyttävät internetiä suurimmaksi osaksi viestiäkseen ystävilleen ja tiedonhakuun. Internet on nykyään viestintäväline, jonka avulla ihmiset voivat luoda omia sisältöjään, viestiä toisten kanssa ja luoda yhteisöjä. Facebookin kaltaiset sosiaalisen median sovellukset mahdollistavat globaalisti laajojen ihmismäärien välisen yhteydenpidon ja tiedonsiirron olemattomassa ajassa. Matkapuhelimella voi myös käydä internetissä ja Facebookissa, mikä nopeuttaa viestintää entisestään. Laajakaista on nykyään läsnä kaikkialla. (Tapscott 2010, 31–32.)

Nettisukupolven edustajien kohdalla voidaan lapsuudesta puhua medialapsuutena, jossa jo alle kouluikäiset kietoutuvat moniin viestimiin ja mediaympäristöihin. (Kupiainen 2002, 72). Nuoret ovat omaksuneet uuden teknologian, koska he ovat kasvaneet sen mukana ja he ovat oppineet uuden teknologian käytön kaiken muun opitun mukana. Teknologia on luonnollinen osa heidän elinympäristöään. Nettisukupolven suhde tietokoneisiin on samanlainen, kuin heitä edeltäneen ikäluokan suhde televisioon. Heille televisio kuuluu elämään, eikä se ole heille ihmeellistä, että televisioon siirretään kuvaa ja ääntä radioaaltojen välityksellä. Vastaavalla tavalla internet kuuluu luonnollisena osana nuorten elämään ja tekniikan uudistukset koetaan oman elinympäristön parannuksina. Käytettäessä internetiä viestinnän kanavana puhutaan nuorille heidän omalla kielellään ja toimitaan heille tutussa ympäristössä (Tapscott 2010, 32–35.)

Sosiaalisen median mahdollistamat sosiaaliset verkostot toimivat todella tehokkaina välineinä tiedon levityksessä. Sosiaalisen median palvelussa, kuten Facebookissa olevan nuoren lisätessä linkin henkilökohtaiseen profiiliinsa, hänen ei tarvitse lähettää kaverille sähköpostia tai soittaa ilmoittaakseen lisänneensä linkin. Tieto uudesta linkistä tulee heti näkyville Facebook- profiilisivujen uutislistaan, jonka kaikki julkaisijan Facebook- kaverit näkevät. Julkaisijan Facebook- kaverit voivat levittää uutista julkaisijalle ulkopuolisille tahoille ja uutinen leviää yhä suuremmille ihmisjoukoille. Oletetaan että linkin julkaisijalla on 300 Facebook- kaveria ja heistä 10 välittää julkaisijan linkin eteenpäin omille Facebook- kavereilleen ja heidän Facebook- kavereistaan myös 10 välittää linkin eteenpäin omille Facebook- kavereilleen. Sosiaaliset verkostot mahdollistavat tämänlaisen jakamisen internetissä ja tällä tavoin informaatio leviää internetin kautta valtaavaa vauhtia suurille ihmismassoille. (Tapscott 2010, 68–72.)

Nykynuoret ovat ensimmäinen sukupolvi, jossa yksilöillä on lähes yhtä paljon valtaa kuin perinteisillä tiedotusvälineillä. Nuoret voivat Facebookin lisäksi julkaista mielipiteitä internetin blogisivustoilla tai jakaa tietoa ja vaihtaa mielipiteitä MySpace- tai Youtube- palveluissa. Blogien avulla yksilöiden on mahdollista tavoittaa enemmän ihmisiä, kuin monilla perinteisillä tiedotusvälineillä. Myös yritykset ovat oppineet hyödyntämään internetin sosiaalisten verkostojen, kuten Youtuben kykyä viestiä laajoille ihmismäärille. Dove lisäsi vuonna 2006 ”Kam-

panja todellisen kauneuden puolesta”- videonsa Youtubeen, jossa video sai yli kahdeksantoista miljoonaa katselukertaa. Youtuben etuna on se, että videon katsomisen lisäksi ihmiset voivat halutessaan keskustella videosta, mikäli videon Youtubeen ladannut henkilö ei ole poistanut mahdollisuutta kommentoida videota. Youtubessa katsotun videon voi myös jakaa Facebookissa, jolloin videon jakaneen henkilön ystävät voivat katsoa videon ja keskustella siitä edelleen Facebookissa. (Tapscott 2010, 219.)

Moderni yhteiskunta on muuttumassa internet- yhteiskunnaksi ja siitä on samalla kehittymässä informaatio- yhteiskunta. (Van Dijk 2006, 241). Internet mahdollistaa lyhyessä ajassa tapahtuvan laajan tiedonjakamisen ja suurempien ihmismäärien tavoittamisen lyhyessä ajassa kuin aikaisemmin. Nettisukupolvella on käytössään ennennäkemättömän voimakas työkalu. Internetissä olevat sosiaaliset verkostot, luovat uudenlaisia mahdollisuuksia tiedonjakamiseen ympäristössä, jota suurin osa nuorista käyttää päivittäin. Internet on tulevaisuudessa yhä tärkeämpi väline nuorten ja koko yhteiskunnan tavoittamisessa ja muutosten aikaansaamisessa. (Tapscott 2010, 331–335.)

4 NUORTEN PÄIHTEIDENKÄYTÖN TILANNE SUOMESSA

4.1 Nuorten alkoholinkäyttö

Suomessa asuvista aikuisista 90 % käyttää alkoholia. Suomalaisten alkoholinkäyttö on kolminkertaistunut viimeisen neljänkymmenen vuoden aikana ja alkoholin kokonaiskulutuksen määrä on yli kaksinkertaistunut kolmenkymmenen viime vuoden aikana. Vuonna 2010 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 44 miljoonaa litraa sataprosenttiseksi alkoholiksi muutettuna, mikä tarkoittaa asukaslukuun suhteutettuna noin 10 litran osuutta sataprosenttista alkoholia asukasta kohden vuosittain. Alkoholiverojen korotukset vaikuttivat osaltaan alkoholin kokonaiskulutukseen, joka väheni vuonna 2010 noin kaksi prosenttiyksikköä. Vuonna 2011 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan nuorten viikoittainen alkoholinkäyttö on sekä peruskoululaisilla että lukiolaisilla hieman vähentynyt 2000-luvun alkuvuosista, jolloin alkoholinkulutus oli korkeimmillaan. (Suomen ASH 2012.) Euroopan laajuisen, 15–16-vuotiaisiin kohdennetun ESPAD- koululais- tutkimuksen mukaan suomalaiset koululaiset käyttävät jonkin verran keskimääräistä harvemmin alkoholia, mutta juovat suurempia määriä kerralla kuin eurooppalaiset ikätoverinsa. (ESPAD 2012).

Raittiiden nuorten osuus on noussut ja nuorten alkoholin käyttö ja humalajuominen ovat tutkimusten mukaan vähentyneet 2000-luvun alusta lähtien. Nuorten terveystapatutkimusten ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyjen mukaan vähintään kerran kuussa tosi humalaan asti juovien nuorten osuudet ovat myös hieman vähentyneet. Vuonna 2000 terveystapatutkimukseen osallistuneista 14–18-vuotiaista pojista 25 prosenttia ja tytöistä 20 prosenttia ilmoitti juovansa itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa. Vastaavat osuudet olivat vuonna 2007 pojilla 21 prosenttia ja tytöillä 17 prosenttia. Tampereen yliopiston nuorten terveystapatutkimuksen mukaan raittiiden nuorten osuus oli kasvanut 2000-luvun alusta vuoteen 2007, jolloin raittiiden nuorten osuus oli suurimmillaan. Tuolloin 12-vuotiaista yli 91 prosenttia oli raittiita, 14-vuotiaista pojista 65 prosenttia ja tytöistä 55 prosenttia, 16-vuotiaista pojista ja tytöistä noin viidennes sekä 18-vuotiaista hieman yli kymmenen prosenttia.

Tutkimuksen mukaan nuori määriteltiin raittiiksi, jos hän ei oman ilmoituksensa mukaan juo edes pieniä määriä alkoholijuomia. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2011, 19–20.)

Nuorten alkoholinkäytön ja humalajuomisen vähentyminen pysähtyi kuitenkin vuoden 2007 jälkeen ja kääntyi lievästi nousuun vuonna 2009. Vuonna 2009 raittiiden 12–18-vuotiaiden osuuden kasvu pysähtyi kaikissa ikäryhmissä ja molemmilla sukupuolilla. Myös kuukausittaisen alkoholinkäytön väheneminen pysähtyi kaikilla ikäryhmillä 12-vuotiaita lukuun ottamatta. Alkoholista käytti kuukausittain tai useammin melkein puolet 14–18-vuotiaista pojista ja tytöistä. Humalajuomisen väheneminen pysähtyi 14–16-vuotiailla, ja 18-vuotiailla, erityisesti tytöillä, itsensä tosihumalaan juovien osuudet olivat korkeimmat koko kolmekymmentävuotisella tutkimusjaksolla. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2011, 20.)

Vuonna 2011 12-vuotiaista pojista 94 prosenttia ja tytöistä 95 prosenttia ilmoitti, ettei juo alkoholia edes pieniä määriä. 14–18-vuotiaat pojat ilmoittivat olevansa raittiita useammin kuin saman ikäiset tytöt. Raittius väheni siten että 18-vuotiaista tytöistä 6 prosenttia ja pojista 10 prosenttia ilmoitti olevansa raittiita. Viimeisen kolmen vuoden ajalta on havaittavissa kehitystä, jonka mukaan 12–14-vuotiaiden raittius on sekä tytöillä että pojilla hieman kasvamassa, kun taas 16-18-vuotiaiden raittius on hieman vähenemässä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2011, 35–36.) Suomalaisten 15–16-vuotiaiden koululaisten alkoholin kerta-käyttömäärät ovat ESPAD-koululaistutkimuksen mukaan selvästi suurempia kuin Euroopan keskiarvo. Tutkimukseen osallistuneista suomalaisista oli vuonna 2011 juonut viimeisimmällä humaltumiskerrallaan 7,5 senttilitraa puhdasta alkoholia. Eurooppalaisten samanikäisten nuorten keskiarvo on 5.1 senttilitraa. (ESPAD 2012.)

Suomalaisten aikuisten asenteet ovat muuttuneet 1990-luvun puolivälin jälkeen alkoholikielteisemmiksi. Vuonna 2011 valmistuneen nuorten terveystapatutkimuksen mukaan suomalaisten nuorten alkoholiasenteet ovat puolestaan muuttuneet viimeisen kahden vuosikymmenen aikana alkoholimyönteisemmäksi. Useat nuoret kokevat alkoholin kuuluvan osaksi alle 18-vuotiaiden nuorten tavallista arkea. Terveystapatutkimuksessa kysyttiin samojen nuorten asenteita

päihteisiin liittyen peruskoulun seitsemännellä ja peruskoulun yhdeksännellä luokalla. Myös oppilaiden vanhempien päihdeasenteet kartoitettiin tutkimusta varten samoilla kysymyksillä, kuin nuorilta. Nuorten asenteet muuttuivat kahden vuoden seuranta-ajalla myönteisemmiksi alkoholinkäyttöä kohtaan. Moni koki päihteidenkäytöstä koituvan myönteisiä asioita, samaan aikaan yhä harvempi kaipasi tietoa päihteiden käytön vaarallisuudesta tai toivoi rajoituksia päihteiden käytön suhteen. Vanhempien mielipiteet olivat huomattavasti päihdekielteisempiä, eivätkä ne muuttuneet kahden vuoden aikana merkittävästi. Tärkeimpänä vanhemmat kokivat, että nuorille puhutaan päihteiden aiheuttamista vaaroista. Joka kymmenes vanhempi tosin oli sitä mieltä, että alkoholi kuuluu nuorten juhliin. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2012, 32–35.)

Simonen (2007) on tutkinut suomalaisten nuorten juomiseen liittyvää sosiaalisuutta. Tutkimuksen aineisto kerättiin vuonna 2005 suoritetuilla ryhmähaastatteluilla, jotka olivat osa Stakesin Paikallinen alkoholipolitiikka – hanketta. Ryhmiä oli seitsemän ja niihin osallistui 57 henkilöä, joiden ikä vaihteli 18–23-vuoden välillä. Tyttöjä oli yhteensä 25 ja poikia 32. Analyysin kautta ei pyritty löytämään jonkinlaista yhtä muuttia, johon nuorten juomiseen liittyvä sosiaalisuus olisi lokeroitavissa, vaan tulosten avulla pyrittiin löytämään erilaisia sosiaalisuuden variaatioita. (Simonen 2007, 34–35.)

Simonen (2007) esittelee tutkimustulostensa myötä kolme erilaista suomalaisten nuorten keskuudessa vallitsevaa juomiseen liittyvää sosiaalisuuden lajia, pidäkkeettömän sosiaalisuuden, tahdikkaan sosiaalisuuden ja yksilökeskeisen sosiaalisuuden. Pidäkkeetön sosiaalisuus noudattaa karnevaalin logiikkaa, jossa tavoitteena on riehakas sosiaalinen tila. Kaikki pidäkkeet ovat poissa ja päämääränä on rankka ja kontrolloimaton alkoholin juominen, jolloin ainoastaan resurssit voivat rajoittaa juomista. Vähäinen, kontrolloitu juominen tai juomisesta pidättäytyminen eivät ole vaihtoehtoja pidäkkeettömässä sosiaalisuudessa, sillä ne eivät tue yhteenkuuluvuuden tunteen lisääntymistä ryhmässä, jossa alkoholin runsas käyttö luo toisen sosiaalisuuteen ulottuvuuden ja yhteyden ihmisten välille. Tahdikkaassa sosiaalisuudessa ei pyritä arkielämän sääntöjen ja normien ylittämiseen. Yhdessäolo nähdään oleellisimpana, eikä alkoholi näin ollen nouse korostuneeseen asemaan, kuten pidäkkeettömässä sosiaalisuudessa.

Yksilöllisessä sosiaalisuudessa korostuu muista sosiaalisuuden lajeista poiketen yksilön, eikä ryhmän kokemus. Päämääränä on yksilön henkilökohtainen kokemus ja nautinto. Tämä ei tarkoita sitä etteivätkö yksilön kokemukset olisi millään tavalla sidoksissa ryhmään, vaan ryhmän kokemukset saattavat edesauttaa tai vastaavasti ehkäistä yksilöä saavuttamaan hänen tavoittelemansa kokemuksen. Vaikka pidäkkeettömän sosiaalisuuden laji on nuorten juomiseen liittyvistä sosiaalisuuden lajeista yleisin, osoittavat myös muut tutkimuksessa esille nousseet sosiaalisuuden lajit, ettei myytti suomalaisia yhdistävästä holtittomasta juomatavasta pidä kaikkien kohdalla paikkaansa. (Simonen 2007, 33–55.)

Alaikäisten on todella helppoa saada itselleen alkoholia Suomessa. Vanhemmat pitävät yleisesti ottaen alkoholin ostamiseen vaadittavia ikärajoja hyvinä, mutta alkoholia voidaan kuitenkin ostaa omille lapsille. Alkoholikontrollin kannalta tärkeimpiä tekijöitä ovat alkoholin myyjät, anniskelijat, nuorten vanhemmat ja kaverit. Alkoholiviranomaiset ovat useasti kiinnittäneet huomiota alkoholin myymiseen alaikäisille, ja valvontaa on ajoittain tiukennettu, mutta resursseja valvontaan ei ole riittävästi. Vuonna 2004 tehdyssä kouluterveyskyselyssä nuorilta kysyttiin, mistä he olivat saaneet edellisellä kerralla käyttäneet alkoholijuomansa. Kyselyyn osallistuneista 68 prosenttia oli hankkinut alkoholijuomansa kave-reilta. Vanhemmat olivat hankkineet nuorille juoman 18 prosentissa, sisarukset 16 prosentissa ja tuntematon 14 prosentissa tapauksista. Noin neljäsosa alle 18-vuotiaista oli ostanut itse viimeksi käyttäneet alkoholijuomansa suoraan vähittäismyyntiliikkeistä. Ulkomailta tai laivalta oli viimeisimmät alkoholijuomansa hankkinut 13 prosenttia ja kotoaan 15 prosenttia nuorista. Vuonna 2006 tehdyissä ostokokeissa, joissa alaikäisen näköinen, mutta 18-vuotias nuori kävi ostamassa vähittäismyyntipisteestä itselleen alkoholia, ei häneltä noin puolissa tapauksista kysytty henkilöllisyystodistusta. Vähimmäismyyntipisteinä ostokokeissa käytettiin elintarvikemyymälöitä, Alkon myymälöitä, huoltoasemia, elintarvikekioskeja ja kioskeja. Alaikäisten alkoholihankintoja voidaan vuoden 2004 kouluterveyskyselyn ja vuoden 2006 tehtyjen ostokokeiden tulosten perusteella pitää jopa sietämättömän helppona. (Karlsson, Raitasalo & Holmila 2007, 149–157.)

Vaikka alkoholin käyttö nuorten parissa ei ole enää 2000- luvun alusta vuoteen 2012 merkittävästi muuttunut, on nuorten alkoholin käyttö edelleen vakava ongelma Suomalaisessa yhteiskunnassa. Alkoholi on edelleen selvästi eniten terveys- ja muita haittoja aiheuttava päihde Suomessa ja nuorilla aikuisilla esiintyy muita ikäryhmiä enemmän ja useammin alkoholin suurkulutusta Suomessa (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012, 32–36, 45–46.) ja muualla Euroopassa (ESPAD 2012). Vuonna 2011 12-vuotiaista noin 5 prosenttia, 14-vuotiaista noin 38 prosenttia, 16-vuotiaista noin 78 prosenttia on vähintään kerran kokeillut alkoholia ja tosi humalaan juo itsensä kuukausittain 14–18-vuotiaista pojista 18 prosenttia ja tytöistä 19 prosenttia. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012, 33–34).

4.2 Nuorten huumeiden käyttö

Suomalaisten huumeidenkäytön määrät korreloivat hyvin kansainvälisten huumeitrendien mukaan. Suomessa on ilmennyt kaksi merkittävää huumeaaltoa, ensimmäinen 1960- luvulla ja toinen 1990- luvulla. Molemmissa huumeaaloissa oli kyse erityisesti nuorisoilmioista. Tutkimusten mukaan huumeiden käyttö yleisty 1990- luvun alussa erityisesti 15–34-vuotiaiden nuorten miesten keskuudessa, naisilla huumeiden käytön kasvuvauhti kiihtyi vasta vuosikymmenen puolivälin jälkeen. Huumeita kokeilleiden osuus kasvoi 1990- luvun loppuun asti, minkä jälkeen huumeita käyttäneiden suomalaisten kasvukäyrässä näkyy selkeä tasoittuminen. Tämän päivän Suomessa huumeiden käyttö on entistä enemmän osa nuorten arkipäivää, ja sillä on vankka asema sekä nuorten kaupunkilaisten juhlintatavoissa, että myös päihdeiden ongelmakäytössä. (Tanhua, Virtanen & Knuuti, ym. 2011, 39.)

Huumeiden tarjonnan määrä on yksi tekijä sosiaalisessa altistumisessa huumeusaineiden käytössä. Huumeekyselyissä on vuodesta 1992 kysytty, onko kyselyn tekijälle tarjottu huumeita viimeisen vuoden aikana. Kyselyjen mukaan huumeiden tarjoaminen on lisääntynyt kaikissa ikäluokissa vuodesta 1992 vuoteen 2010. Vuonna 1992 33 prosentille 15–24-vuotiaista nuorista oli tarjottu vähintään kerran viimeisen vuoden aikana huumeita, vuoteen 2010 mennessä huu-

meiden tarjontaa viimeisen vuoden aikana kohdanneiden määrä oli noussut samassa ikäryhmässä 42 prosenttiin. (Metso, Winter, Hakkarainen 2012, 14.)

Melkein kaikki suomalaiset, jotka ovat käyttäneet huumeita, ovat myös joskus käyttäneet kannabista. Tämän vuoksi huumeiden käytön trendit muistuttavat suurelta osin kannabiksen käytön trendejä, ja sen vuoksi yleistä päihteiden käyttöä tutkittaessa käytetään usein päihteenä kannabista. Vuonna 2010 tehtiin tutkimus kannabista kokeilleiden suomalaisten määrästä. Tutkimuksen kohde-ryhmän muodostivat 15–69-vuotiaat suomalaiset, joista poimittiin satun- naisotannalla 4250 henkilön otos. Huumekokeilut ja huumeiden käyttötaso oli- vat tutkimustulosten mukaan koko väestön osalta huomattavasti korkeammalla tasolla, kuin 1990-luvun alussa. Osaltaan ilmiötä selittää 1990- luvulla huumei- den käyttönsä aloittaneen nuorisosukupolven osuuden kasvu huumekokeiluja mittaavien väestökyselyjen otosjoukossa, samalla kun joukosta poistuvat van- hemmat ikäpolvet, joilta puuttuu huumeidenkäyttökokemus kokonaan. Kanna- bista oli 15–24-vuotiaista nuorista vuonna 2010 tehdyn otoksen mukaan kokeil- lut viimeisen vuoden aikana vähintään kerran 12 prosenttia ja elämänsä aikana 21 prosenttia. Viimeisen vuoden aikana 25–34-vuotiaista 11 prosenttia oli ko- keillut kannabista vähintään kerran ja peräti 36 prosenttia oli kokeillut kannabi- sta vähintään kerran elämänsä aikana. (Metso, Winter & Hakkarainen 2012, 19– 24, 48.)

Kovien huumeiden käytön arvioiminen on vaikeaa kyselytutkimusten kautta. Kyselyt eivät tavoita laitoksissa olevia tai ilman vakituista osoitetta eläviä ihmi- siä. Tutkimuksessa esitettyjä lukuja on tarkasteltava tästä näkökulmasta. Kovis- ta huumeista olivat 15–24-vuotiaat nuoret kokeilleet eniten amfetamiinia, eks- taasia, LSD:tä ja huumaavia sieniä, joista jokaista oli vähintään joskus kokeillut 2 prosenttia. Tutkimuksen mukaan 25–34-vuotiaat olivat kokeilleet kovista huu- meista eniten ekstaasia, jota oli vähintään kerran maistanut 7 prosenttia. (Met- so, Winter, Hakkarainen 2012, 19, 50–56.)

Valtaosa suomalaisista pitää huumeiden aiheuttamaa ongelmaa maassamme suurena tai kohtalaisen suurena. Vain 18 prosenttia suomalaisista oli vuonna 2010 tehdyn tutkimuksen mukaan sitä mieltä, että huumeiden aiheuttama on-

gelma on Suomessa ja omalla asuinalueella vähäinen, tai sitä ei ole lainkaan. Korkeintaan vähäisenä huumeongelmaa Suomessa tai omalla asuinalueella pitävien määrä on lähes kolminkertaistunut viimeisen kahdeksan vuoden aikana, samaan aikaan kun huumeiden käytön määrä on pysynyt ennallaan. (Metso, Winter, Hakkarainen 2012, 25.) Asenteiden lieventymiseen on vaikuttanut se, että huumeiden läsnäoloon on jossain määrin totuttu ja käytön ja haittojen kasvu on pysähtynyt. Huumeongelman voidaan sanoa jossain määrin normalisoituneen ja asettuneen yhdeksi osaksi Suomessa vallitsevien päihdeongelmien laajempaa kokonaisuutta. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2011, 25–26.)

Huumausaineiden käyttöä kuvaavat trendit antavat Suomen huumetilanteen kehityksestä selkeän ja hyvin yhdensuuntaisen kuvan. Huumausaineiden käyttö on vuosien 1992 ja 2010 välillä yleistynyt merkittävästi miltei kaikilla osa-alueilla. Huumeista on tullut entistä enemmän osa Suomessa vallitsevaa päihdekulttuuria. Yhä useammalle ihmiselle on joskus tarjottu huumeita ja yhä useampi tuntee henkilökohtaisesti jonkun huumeiden käyttäjän. Suurin ongelma suomalaisessa huumeuskulttuurissa on sekä nuorten- että aikuisten kohdalla kannabiksen käyttö. Kannabiksen käyttö on yleistynyt Suomessa muiden huumeiden käyttöä nopeammin. Merkittävä syy kannabiksen käytön yleistymiselle viime vuosina näyttäisi olevan sen kotikasvatuksen lisääntyminen. Tämä kuvastuu hyvin siinä, että aikaisemmin huonosti suomalaisessa katukaupassa liikkunut marihuana on noussut hasiksen ohi suosituimmaksi kannabistuotteeksi. (Metso, Winter, Hakkarainen 2012, 36.) Suomessa alkoholin käyttö ja siihen liittyvät ongelmat ovat perinteisesti olleet merkittävästi yleisempiä, kuin huumausaineiden käyttö ja siihen liittyvät ongelmat. Huumausaineiden käyttö on kuitenkin selkeästi lisääntynyt viimeisten viidentoista vuoden aikana ja siihen tulee jatkossa kiinnittää enenevässä määrin huomiota. (Tanhua, Virtanen & Knuuti, ym. 2011, 42–43.)

5 HENGELLISYYDEN MERKITYS PÄIHDEKUNTOUTUKSESSA

Päihdehuoltolain mukaan kunnat ovat vastuussa päihdehuollon järjestämisestä siten, että palvelut vastaavat sisällöltään kunnassa esiintyvää tarvetta. (Tanhua, Virtanen & Knuuti, ym. 2011, 66). Sosiaalipolitiikan kannalta oleellista on tuottaa sellaisia päihdehuoltoyksiköitä, jotka ovat päihdehoidon kannalta mielekkäitä ja tarkoituksenmukaisia. Päihdehuollon lainsäädännön mukaan asiakasta on kuunneltava hoidon ja kuntoutuksen suunnittelussa. Osa päihdeongelmaisista haluaa hoitoon nimenomaan kristillisten järjestöjen ylläpitämiin yksiköihin. Tämän kuntoutujan motivaatiopohjan ottaminen huomioon auttaa kokonaiskuntoutuksen suunnittelua. Kristilliset päihdehoitokeskukset voivat tarjota tämänlaisille henkilöille parhaiten sopivia palveluita. (Niemelä 1999, 297–302.)

Gallup- tutkimuksen mukaan noin viisi prosenttia Suomen aikuisväestöstä, eli noin 200 000 ihmistä rukoilee viikoittain tai vähintään kerran kuukaudessa vapautumista alkoholista tai huumeista. Mikäli mukaan otetaan myös satunnaisesti raitistumisen puolesta rukoilevat, kertoo viidennes aikuisista rukoilevansa päihteistä vapautumista. Tutkimuksen aikaan päihdehuollon erityispalveluita käytti vuosittain 50 000 ihmistä ja suurkuluttajien määräksi arvioitiin 300 000–500 000 ihmistä, joten rukoilevien päihdeongelmaisten määrä on suuri. (Niemelä 1999, 7.) Mikä saa näin monet ihmiset turvautumaan korkeampiin voimiin päihdeongelmiensa kanssa ja onko siitä heille hyötyä?

Suurin osa ihmisistä on joskus kuullut jonkun ystävänsä raitistuneen uskoontulon myötä ja heillä on jonkinlainen tieto uskoontulon ja raitistumisen välisestä yhteydestä. Jotkut ihmisistä arvostavat kääntymyksen kautta tapahtunutta päihdeidenkäytöstä toipumista, sillä toipuneen ihmisen elämä on muuttunut niin merkittävästi positiiviseen suuntaan kääntymyksen myötä. Toiset ihmiset taas näkevät uskonnollisen raitistumisen siirtymisenä riippuvuudesta toiseen, jossa päihdeongelma on korvattu kiihkouskovaisuudella. Joidenkin ihmisten on hankala puhua uskonnollisuudesta tai hengellisyydestä raitistumisen yhteydessä, tai sitten asiasta ei voida puhua vakavasti. Asia vaikuttaa useasti olevan jonkinlainen tabu tai vaikeasti kohdattava asia päihdehuollon ammattilaisten keskuu-

dessa. (Niemelä 1999, 8–9.) Kuitenkin ihmisiä kuntoutuu jatkuvasti yhteiskunta-kelpoisiksi uskoontulon myötä.

Jorma Niemelä (1999) on tutkinut kristillisen kääntymyksen eli ihmisen uskoontulon vaikutuksia päihteiden käytöstä toipumisessa. Osa kristillisen kääntymyksen kokeneista päihteidenkäyttäjistä kadottaa äkillisesti päihteiden käyttötarpeen- tai pakon tullessaan uskoon. Osa kristillisen uskon avulla toipuneista kehittää itselleen erilaisia menetelmiä, jotka tukevat häntä raittiina pysymisessä. He tukevat omaa kuntoutusprosessiaan rukouksella, Raamatun luvulla, turvautumalla kristillisiin hoitoyhteisöihin, osallistumalla uskonnolliseen toimintaan. Yhteistä uskonnollisessa itesesuhteessa tapahtuneen muutoksen avulla toipu-neille on se, että he ovat raitistuneet hoidossa, ilman hoitoa tai hoidosta huoli-matta. (Niemelä 1999, 11–27.) Vaikuttaakin siltä, että raitistumisen on aikaan-saanut uskonnollisessa itesesuhteessa tapahtunut muutos, ja päihdehoidolla ei ole kristillisen kääntymyksen kokeneilla niin ratkaisevaa merkitystä raitistumisen kannalta.

Päihdeongelma on erittäin monimuotoinen ongelma johon vaikuttavat useat eri tekijät. Päihdeongelmalle on kehitetty useita selitysmalleja, mutta on harvinais-ta, että johonkin tiettyyn tapaukseen voitaisiin liittää ainoastaan yksi oikea päih-teidenkäytön takana oleva selitysmalli, vaan päihteidenkäyttäjän päihdeongel-mien takana on usein vaikutteita monesta eri päihdeongelman selitysmallista. (Holopainen 2001, 13–17.) Neljä yleisintä päihdeongelman muotoa ovat fyysi-nen, elämäntilanteista johtuva, tajunnallinen ja henkinen päihdeongelma. (Nie-melä 1999, 52). Fyysisessä päihdeongelmassa on kyse päihteiden synnyttämistä muutoksista elimistössä tai geenien kautta peritystä alttiudesta ryhtyä päih-teidenkäyttäjäksi. Ihmisen hermostossa tapahtuu päihteidenkäytön myötä muu-toksia, jotka lisäävät tarvetta käyttää päihdettä yhä uudestaan, joka synnyttää riippuvuuden. Elämäntilanteista johtuva päihdeongelma liittyy ihmisen hanka-lissa elämäntilanteissa tehtyihin tietoisiin valintoihin käyttää päihteitä. Kiinnostus päih-teisiin saattaa herätä sosiaalisen paineen tai kulttuurissa vallitsevien malli-en kautta. Tajunnallisessa päihdeongelmassa on kyse siitä että, päihteidenkäy-tön aikana on kehittynyt tuntemus siitä, että elämä ilman päihteiden aiheutta-maa hyvinvointitunnetta on mahdotonta. Psykologinen riippuvuus päihteiden-

käytön avulla saavutettuun hyvinolontunteeseen syntyy opitun käyttäytymisen myötä. (Holopainen 2001, 41–42.)

Päihdeongelma liittyy aina myös ihmisen todellistumiseen persoonana. Se liittyy ihmisen henkiseen olemassaoloon, joten henkistä päihdeongelmaa ei pidä unohtaa. Henkisessä päihteidenkäytössä on kyse siitä, että ihmisen henkinen tila ajaa hänet käyttämään päihteitä. Päihteiden liikakäytön synty ja sen kehitys saattavat korreloitua elämän tyhjyyteen, tarkoituksettomuuteen ja päämäärättömyyteen ja se vaikuttaa ihmisen luovuuteen, moraaliin ja hengellisyyteen. Päihteidenkäyttö saattaa myös horjuttaa käyttäjän persoonaa, jolloin hänen varsinainen identiteettinsä ja päihteiden käytön aikaansaama tosiasiallinen identiteettinsä ovat eriytyneet. Henkinen päihteidenkäyttö voi liittyä myös uskonnollisiin kysymyksiin. Humalaa on sanottu pseudouskonnoksi, sillä alkoholin vaikutus voidaan kokea mystisten voimien ja olotilojen herättäjänä. Humalasta voi näin ollen tulla aidon hengellisyyden ja hengellisen kokemuksen korvike. (Niemelä 1999, 53–54.)

Niemelän (1999) mukaan voidakseen ymmärtääkseen ihmisen uskonnollisessa itsesuhteessa tapahtuneen muutoksen aikaansaamaa päihdekuntoutumista kokonaisvaltaisesti, tulee pohtia sitä miten ihminen toimii erilaisissa tilanteissa ja mistä päihdeongelmassa on kysymys. Tältä pohjalta voidaan paremmin ymmärtää ihmisessä tapahtunut raitistuminen ja sitä tukenut hoito- ja kuntoutusohjelma. Muutosta on luonnollista lähestyä syy-seurauspohdinnan eli kausaaliteettipohdinnan kautta. Kausaaliteettipohdinnan avulla tarkastellaan sitä, mitkä asiat tekevät ihmisestä erilaisen elämäntilanteiden keskellä.

Ihmisellä on kolme perusolemismuotoa, fyysinen, henkinen ja psyykinen. Ihmisen olemismuodot ovat sidoksissa toisiinsa ja kukin niistä vaikuttaa toisiinsa. Tieteilijöiden mukaan ihmisen tajunnallista toimintaa ohjaa fyysisyyden ja sosiaalisen ympäristön lisäksi jokin ihmisen sisältä päin tuleva. Filosofisessa antropologiassa tätä tajunnallisuuden itseään tarkastelevaa aspektia on kutsuttu henkiseksi. Henkiseksi on määritelty esimerkiksi esteettinen kokeminen, tieteellinen oivallus, eettinen minä eli ihmisen omatunto, ihmisen suhde ulkopuoliseen

maailmaan, ihmisen kehon ja tajunnan suhde, persoonallisuus, minuus ja identiteetti. (Niemelä 1999, 37–41.)

Henkinen toiminta eroaa muusta ihmisen tajunnallisesta toiminnasta autonomisen luonteensa vuoksi. Tämä tarkoittaa sitä, että ihmisen henkinen toiminta ei ole riippuvainen vietti- ja ärsykepohjaisesta toiminnasta, vaan se edustaa vastuullisena ihmisenä olemista. Voidaan sanoa, että ihmisen henki on yhtä kuin hänen persoonansa. Ihminen on kuitenkin kokonaisuus, eikä hänen persoonansa koostu ainoastaan hengestä. Henkisyys ilmentää ihmisen persoonallisuutta, ykseyttä ja kokonaisuutta ja samalla hänen syvintä olemustaan. Ilman henkeä ihminen toimisi viettiensä varassa. (Niemelä 1999, 37–41.) Uskonnollisen itsesuhteen muutos on ihmisen henkisessä elämässä tapahtunut muutos. Ihmisen henkisessä elämässä tapahtuneet muutokset vaikuttavat moneen asiaan, kuten ihmisen omaantuntoon, persoonallisuuteen ja suhteeseen ulkopuoliseen maailmaan. Koska ihmisen henkinen toiminta eroaa muusta ihmisen tajunnallisesta toiminnasta autonomisen luonteensa vuoksi, eikä se ole niin riippuvainen vietti- ja ärsykepohjaiselle toiminnalle voidaan mielestäni todeta uskonnollisen itsesuhteen muutoksen olevan erittäin kokonaisvaltainen ja laajalti ihmiseen vaikuttava muutos.

Bio-psyko-sosiaalista lähestymistä on pidetty päihdehuollossa kokonaisvaltaisena ja toimivimpana kuntoutusmenetelmänä. Se on kuitenkin riittämätön jos unohdetaan ihmisen todellistuminen henkisenä kokonaispersoonana. Henkinen alue on sitä aluetta, jolla ihmisessä tapahtuu kypsymistä ja kasvamista ja minuuden kehittymistä. Henkinen ulottuvuus on myös se alue, jossa ihminen tekee valintoja ja ratkaisuja, jossa ihminen ottaa vastuuta ja jossa ihminen käy läpi olemassa oloonsa liittyviä kysymyksiä. Fyysinen, tajunnallinen ja elämäntilanteisiin liittyvä hyvinvointi voi luoda edellytyksiä henkiselle kypsymiselle, mutta henkistä kasvamista voi tapahtua myös siitä huolimatta, vaikka ihmisellä vallitsisi epäsuotuisa tilanne fyysisesti, tajunnallisesti ja elämäntilanteellisesti. Henkisen kypsyminen tavoittelee kokonaispersoonan eheyttä ja tasapainoisuutta, joiden avulla ihmisessä vallitseva riippuvuus ratkeaa ja ihmisen tahdonelämä muuttuu ja suuntautuu uudella tavalla. Tämä luo uuden perustan ihmisen elämönhallinnalle ja toimintakykyisyydelle. (Niemelä 1999, 56–57.)

Hengellisten kysymysten käsittelyn voidaan nähdä olevan avainasemassa päihdeongelmaisen ihmisen kuntoutusprosessissa. Kristillisen päihdetyön keskusliitto Sininauhaliiton vuonna 2006 tekemässä kyselyssä haastateltiin toiminnan eri jäsenjärjestöissä kuntoutuneita ihmisiä heidän kuntoutuksestaan. Moni kyselyyn vastanneista entisistä päihdekuntoutujista mainitsi erilaisten hengellisten teemojen auttaneen heitä henkisessä eheytymisessä ja antaneen heille toivoa kuntoutuksen aikana. Hengellisyden koettiin auttavan päihteistä toipumisessa koska se auttaa täyttämään päihteiden käytön jättämän merkittävän aukon elämässä ja auttaa ihmistä eheytyään kokonaisvaltaisesti. Mikäli ihminen ei saa päihteidenkäytön tilalle jotakin tekemistä ja koe myös henkistä eheytymistä johtaa päihteidenkäytön lopettaminen usein tyhjyyteen, jota päihdekuntoutujan on pidemmällä aikavälillä luonnollista opitun mallin mukaisesti täyttää alkoholilla. Hengellisyys on joillekin ihmisille niin iso asia, että se riittää täyttämään alkoholin jättämän aukon elämässä. (Lund 2006, 81–84.)

Portugalin Teen Challengen toiminnanjohtajan mukaan hengellisyys on kokonaisvaltaisen päihdekuntoutuksen edellytys. Hänen mukaansa ihminen saattaa toipua hoidossa, hoidotta tai hoidosta huolimatta mikäli hän tulee uskoon, sillä uskoontulo vaikuttaa ihmisen koko persoonaan niin voimakkaasti. Hän käyttää bio-psyko-sosiaalisesta kuntoutuksesta termiä sosiaalinen kuntoutuminen. Hänen mukaansa myös sosiaalinen kuntoutuminen tuottaa pitkällä aikavälillä kuntoutumisia, ja myös Teen Challengen toiminnasta kuntoutuu ihmisiä yhteiskuntakelpoisiksi, vaikka he eivät omaksuisikaan kristinuskoa omakseen. Pitkällä aikavälillä kuntoutuminen on kuitenkin hänen mukaansa huomattavasti harvinaisempaa sosiaalisesti kuntoutuneilla, kuin sekä sosiaalisesti että hengellisesti kuntoutuneilla. Teen Challengen kautta kuntoutuneilta entisiltä päihteidenkäyttäjiltä on tullut palautetta, jonka mukaan hoidon tärkein osa on ollut sen henkinen osa, ja henkisessä osassa tärkeintä on ollut kristillinen usko. (Chavez 2012.) Ollessani Portugalissa halusin haastatella myös entisiä Teen Challengen kautta kuntoutuneita ihmisiä kuullakseni, hengellisyden mahdollisesta merkityksestä kuntoutuksen aikana heiltä itseltään.

Martinezin (2012) mukaan hän suhtautui aluksi hieman epäileväisesti kristilliseen uskoon, vaikka heidän kulttuurissaan uskovaista ihmistä yleisesti ottaen pidetäänkin hyvänä ihmisenä. Hän huomasi kuitenkin kuntoutuksen edetessä hengellisten tilaisuuksien tuovan hänelle paljon lohtua ja henkistä pääomaa ja hänen koko käytöksensä rupesi kielenkäyttöä ja tapoja ja koko hänen mieltänsä myöten muuttamaan parempaan suuntaan. Tärkeimmiksi asioiksi kuntoutuksen aikana hän mainitsi hengellisyyden, Raamatun lukemisen ja rukouksen. Hengellisyydestä sai lohtua erityisesti tilanteissa, joissa omat voimat eivät tuntuneet riittävän. Lukiessaan Raamattua, ollessaan hengellisessä tilaisuudessa tai rukoillessaan hänet koki usein turvallisuuden tunnetta ja rauhaa sisällänsä, vaikka tilanne olisi ollut omassa elämässä ja kuntoutuksessa huono. Useat muutkin, jotka suhtautuvat epäilevästi tai kriittisesti kristilliseen uskoon kuntoutuksen aikana huomaavat kuntoutuksen aikana hengellisyyden muodostuvan heille tärkeimmäksi asiaksi kuntoutuksessa. Uskosta muodostuu monille koko elämän perusta.

Pedro (2012) ei kokenut suurta uskonnollista muutosta ollessaan Teen Challengeen kuntoutuksessa. Hänen mielestään kuntoutuksen hengelliset osuudet olivat kuitenkin kuntoutumista auttavia hetkiä, joissa sai levähtää kuntoutuskeskuksessa tapahtuvan työnteon ja arjen keskellä ja miettiä itselleen elämässä tärkeitä asioita. Hän kunnioittaa suuresti henkilökohtaisen uskoontulon kautta päihdeongelmistaan irti päässeitä ihmisiä, ja tapa jolla kristityt häntä kohtelivat, teki häneen suuren vaikutuksen. Kuntoutuksen aikana hän omaksui paljon kristillisiä arvoja omaan elämäänsä erityisesti toisten ihmisten kohtelemisesta. Hän sanoi, ettei ollut ikinä saanut kokea keneltäkään ihmiseltä sellaista rakkautta ja välittämistä, jota kuntoutuskeskuksessa olevat työntekijät hänelle osoittivat. Siellä hän oppi vastaanottamaan muilta ihmisiltä lähimmäisenrakkautta ja osoittamaan sitä myös muille. Hän kunnioittaa myös suuresti muita kristittyjen arvoja, vaikka ei niitä kaikkia itse aina soveltaisikaan.

Marques (2012) mukaan se, että useat työntekijät olivat kokeneet päihteistä vapautumisen uskonnollisen itsesuhteen kautta, antoi kuntoutukseen tullessa uskoa siihen, että päihteistä vapautuminen on omalla kohdallakin mahdollista. Hän kertoo kokeneensa äkillisen uskoontulon rukoillessaan Teen Challengeen

pastorin kanssa. Uskoontulon myötä vieroitusoireet lakkasivat ja himo päihteitä kohtaan katosi rukoushetkellä ja tilalle tuli kokemus siitä, että hän oli saanut kaiken tekemänsä anteeksi ja uskomaton rauha valtasi hänet. Hänen identiteettinsä muuttui ja hän koki olonsa täydellisen vapaaksi päihteistä. Hänen mukaansa elämä ei ollut sen jälkeen pelkkää hyvää, mutta huonoista hetkistä hän selvisi turvautumalla Raamattuun, rukoukseen tai sielunhoidollisiin keskusteluihin pastorin tai henkilökohtaisen tukihenkilönsä kanssa. Hengellisen kuntoutumisen lisäksi hän koki myös sosiaalisen kuntoutumisen erittäin tärkeäksi, jotta hän kykeni omaksumaan yhteiskunnassa vallitsevia normeja sekä sosiaalista kanssakäymistä ihmisten kanssa.

Rovasti-psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryn (2012) mukaan ihmisen uskoontulo vaikuttaa ihmisen ruumiiseen, psyykkeeseen, sosiaalisuuteen ja henkeen. Uskonnollisen itesuhteen muutos vaikuttaa ihmiseen kokonaisvaltaisesti ja se antaa ihmisen elämäänsä hengellisen aspektin, joka ohjaa hänen toimintaansa. Ilman hengellisyyttä tehtävä terapia on vaikeaa, ellei mahdotonta. Ilman hengellisyyttä tehtävä terapia jää pään tasolle. Esimerkiksi bio-psyko-sosiaalinen malli on vain teknistä lähestymistä kuntoutujan ongelmiin. Se ei kosketa itse ihmistä ja hänen minuuttaan ja se on liian kovaa teknistä ja mekaanista. Hengellisessä kuntoutuksessa päästään ihmisen sydämen tasolle. Hengellisyys kuntoutuksessa avaa ihmisen empatian, omantunnon ja intuition, eli se koskettaa hänen minuuttaan. Hengellisessä kuntoutuksessa on tärkeää muistaa, että ratkaiseva tekijä on Pyhä Henki, eikä työntekijä. Työntekijä toimii vain Pyhän hengen välineenä, mutta hän voi omalla ammattitaidottomuudellaan tehdä tyhjäksi hengellisyden merkityksen, jos hän yrittää lähestyä kuntoutujaa ainoastaan pään tasolla.

Päihteidenkäyttäjä on omassa ympäristössään taakankantaja, joka ei ole tullut rakastetuksi. Koska ihminen ei voi elää ilman että hän saa kokea mielihyvää on yksi tapa saada kokea sitä käyttäen päihteitä. Vaihtoehtoisesti ihminen voi ajautua muihin riippuvuuksiin, sortua ahneuteen tai esimerkiksi viiltelyyn. Kaikille heille on kuitenkin yhteistä, että he ovat jääneet totaalaisesti vaille rakkautta. He hakevat vimmatusti rakkautta voidakseen liittyä johonkin toiseen ihmiseen tunteen tasolla. He haluavat päästä osalliseksi rakastamisen ihmisessä aikaan-

saamasta flow-tilasta. Rakkautta tai empatiaa ei voi opettaa, vaan jonkun ihmisen pitää omalla toiminnallaan tartuttaa se kuntoutujaan. Sielunhoitaja voi tartuttaa kuntoutujan kanssa tapahtuvassa kohtaamisessa tällaisen rakkauden. Rakkaus peittää kuntoutujassa olleen rakkauden kaipuun, jolloin hän ei enää tarvitse päihteitä saadakseen mielihyvää. (Yli-Mäyry 2012.)

Bio-psyko-sosiaalinen kuntoutus on myös tärkeä osa kuntoutusta, mutta se ei ole ensisijaista. Keskeinen kuntoutuminen tapahtuu hengellisessä kuntoutuksessa tapahtuvassa sydämen muutoksessa. Tämän jälkeen tarvitaan rakenteita, joiden avulla ihmiset voivat integroitua menestyksekkäästi ympäristöön. Hengellisen kääntymyksen jälkeen myös bio-psyko-sosiaalinen kuntoutus voi toimia tehokkaammin. Sen jälkeen, kun perustus kuntoutukselle on hengellisen muutoksen kautta olemassa, voidaan kuntoutuminen saattaa loppuun rakennelmilla. Rakennelmia tarvitaan, mutta ilman hengellistä perustaa ei voida rakentaa. (Yli-Mäyry 2012.)

Hengellisessä kuntoutuksessa on tärkeintä se, että kuntoutuja saa kokea syvää armoa. Kuntoutuksessa ei saa olla minkäänlaista moralismia. On tärkeää, että lähestytään kuntoutujaa alhaaltapäin. Heikoille pitää uskaltaa olla heikko. Tärkein hengellisyyden kuntoutukselle antamista avuista on myötäeläminen. Mikäli työntekijä ei kykene myötäelämään kuntoutujan tilannetta ja asettumaan siihen hetkeen, jossa eletään, on kaikki muu toissijaista. Hengellinen kuntoutus tekee kuntoutuksesta etenkin sen emotionaalisella puolella ylivertaisen tavalliseen bio-psyko-sosiaaliseen kuntoutukseen verrattuna. (Yli-Mäyry 2012.)

Hengellisen kuntoutuksen toteutukselle esitetään aiheellisesti kritiikkiä. Hengelliselle kuntoutukselle esitetty kritiikki ei kuitenkaan tarkkaan ottaen kohdistu hengellisyyttä kohtaan, vaan ihmisiä kohtaan, jotka eivät ole ammattitaitoisia ja kuvittelevat tekevänsä hengellistä kuntoutusta. Tosiasiassa he toimivat kuntoutuksessa pään, eivätkä sydämen tasolla tai sitten heiltä puuttuu kyky myötäelää. Tämä johtaa siihen, että tällaiset ihmiset liimaavat ihmisiä riippuvuudesta toiseen. Tätä ei kuitenkaan voida laskea kritiikiksi hengellisyyttä kohtaan, vaan kritiikki tulisi kohdentaa työntekijän persoonallisuuteen. Hengellinen kuntoutus ei myöskään missään tapauksessa saa olla liian lakihenkistä, tai pelkkää Raa-

matun sanan sanelemista. Tämä johtaa vain siihen, että työntekijä tulee lyöneeksi kuntoutettavaa henkisesti, eikä hän ole omassa ammattitaidottomuudessaan kyennyt asettamaan itseään kuntoutettavan asemaan, jotta hän kuntoutuja voisi peilata itseään ja omaa tilannettaan työntekijän kautta. Hengellisyys kuntoutuksessa on kysyttyä aina ja se on toimivaa. (Yli-Mäyry 2012.)

6 TEEN CHALLENGE

Teen Challenge on vuonna 1958 Yhdysvalloissa perustettu kristillinen päihde-työmuoto. Teen Challenge painottaa kuntoutuksessaan perinteisen päihdekuntoutuksen lisäksi hengellistä kuntoutusta. Tässä luvussa esittelen Teen Challenge'n päihde-työmuotona ja reflektoin kirjallisuuskatsauksen avulla työmuodossa käytettyjä menetelmiä päihde-työssä ja kristillisessä päihde-työssä käytettyihin menetelmiin ja niiden toimivuuteen. Käytän Portugalin Teen Challengesta saamiini asiantuntijoiden haastatteluja, muodostamaan kokonaiskäsityksen työmuodon eri osa-alueista. Luvun lopussa kerron Suomen Teen Challengesta ja sen tämänhetkisestä tilanteesta.

6.1 Portugalin Teen Challenge

Portugalin Teen Challenge perustettiin vuonna 1978. Ensimmäistä kuntoutuskeskusta alettiin rakentaa samana vuonna ja se pääsi aloittamaan toimintansa vuonna 1981. Portugalin Teen Challenge perustuu pastori David Wilkersonin Yhdysvalloissa aloittamaan Teen Challenge päihdekuntoutustyömuotoon, ja Portugalissa sijaitsee työmuodon Euroopan keskus. Tällä hetkellä Portugalissa on neljä kuntoutuskeskusta, joista kaksi toimii kuntoutuksen lisäksi myös sisäntulokeskuksina ja yksi toimii ainoastaan jälkikuntoutuskeskuksena. Ohjelmassa olevia päihdekuntoutujia kutsutaan oppilaiksi. Vuosittain 250 oppilasta on kuntoutumassa Portugalin Teen Challenge'n kuntoutuskeskuksissa. (Chavez 2012.)

Teen Challenge painottaa kuntoutuksessaan muiden kuntoutustoimenpiteiden ohella kristillistä uskoa. Kuntoutuksessa ei keskitytä hoitamaan pelkästään oppilaiden päihdeongelman fyysistä puolta, vaan myös itse ihmistä ja hänen sisintään. Hänen tunne-elämäänsä, suhteitaan toisiin ihmisiin sekä hänen mieltänsä ja sieluaan pyritään uudistamaan takaisin sellaisiksi, kuin ne ovat olleet ennen päihdeongelmaa ja osaltaan vielä paremmaksi. Teen Challenge'n työntekijät asuvat ympäri vuorokauden samassa kuntoutuskeskuksessa oppilaiden kanssa

ja toimivat heille samalla jatkuvasti roolimalleina. Kaikki Teen Challengeen työntekijät ovat uskovaisia ja osa heistä omaa henkilökohtaisen päihdekuntoutumistaustan Teen Challengeen kuntoutusohjelmassa. (Chavez 2012.) Teen Challenge pyrkii siis toiminnassaan yhdistämään vertaistuellisuuden ja ammatillisuuden.

Lundin (2006, 130–133) mukaan vertaistuellisuuden ja ammatillisuuden yhdistäminen on tärkeä osa päihdekuntoutusta. Vertaistuki ei voi korvata ammatillista työntekijää, joka on hankkinut alalle asiaan kuuluvan koulutuksen, mutta vertaistuen mahdollistaman työntekijän ja kuntoutujan aidon kohtaamisen merkitys on kuntoutujan kannalta erittäin olennaista. Tämän takia toimivassa päihdetyössä tulee pyrkiä yhdistämään sekä ammatillisuus että vertaistuki.

Päihdeongelmaisen ihmisen kuntoutuksessa on tärkeää keskittyä ihmiseen kokonaisvaltaisesti, jolloin ei voida unohtaa ihmisen henkistä puolta. Ihminen todentuu henkisenä kokonaispersoonana ja henkinen alue on alue, jossa ihmisessä tapahtuu kasvamista ja hänen oman identiteettinsä kehittymistä, joka vaikuttaa ihmiseen kokonaisvaltaisesti myös muilla osa-alueilla. Kristilliseen uskoontuloon liittyvä pelastuksen kokeminen mahdollistaa ihmisen riippuvuuksista vapautumisen. Myös psykoanalyysin ja kristillisen uskon välisiä yhteyksiä tarkasteltaessa on huomattu, että terapeutin tapahtuma ja uskonnollinen pelastus ovat suurelta osalta rakenteellisesti samantyyppisiä tapahtumia. (Niemelä 1999, 172–177.)

Portugalin Teen Challenge ei saanut 70-luvun loppupuolella valtiolta rahallista tukea käynnistäessään toimintansa. Rahat toiminnan aloittamiseen se sai Lisbonin seurakunnilta ja yksittäisiltä lahjoittajilta. Teen Challenge sai nopeasti mainetta toimivana päihdekuntoutusmuotona ja 90-luvun huumeaallon saapuesssa Eurooppaan oli Portugalin valtion reagoitava kasvavaan päihdeongelmaan. Portugalin valtio rupesi tukemaan rahallisesti Teen Challengeen toimintaa, sillä se oli menestyksekkäin ja kokonaisvaltaisin hoitomuoto koko maassa. Teen Challengeen kautta kuntoutuneista suurin osa kuntoutui myös pidemmällä aikavälillä. Valtion asiaa hoitavat tahot tiesivät myös, että Teen Challengeen työnteki-

jät ovat vakaumuksellisia kristittyjä, mikä teki heistä luotettavia yhteistyökumppaneita. (Chavez 2012.)

Portugalin Teen Challengen toiminta rahoitetaan tällä hetkellä yksityishenkilöiden tekemien lahjoitusten, kirkkojen keräämien varojen, toiminnan oman työn ja valtion tuen sekä oppilaiden kuukausimaksujen avulla. Kuntoutukseen kuuluu paljon työtä, kuten autonkorjausta, metallitöitä ja puutöitä. Autokorjaamo ottaa töitä vastaan ja valmiita puu- ja metallityötuotteita myydään eteenpäin. Näin kyetään olemaan osaltaan omavaraisia. Kuntoutusohjelma maksaa yhden oppilaan osalta 900 euroa kuukaudessa, josta valtio maksaa 720 euroa. Oppilaan omaisten kustannettavaksi jää 180 euroa. Mikäli oppilaalla ei ole omaisia tai heillä ei ole taloudellista mahdollisuutta maksaa 180 euroa, maksaa Teen Challenge sen. (Chavez 2012.)

Raamatussa Jeesus puhuu Matteuksen evankeliumin kahdennessatoista luvussa siitä kuinka puu tunnetaan sen hedelmistä. Teen Challenge todella tuottaa näkyvää hedelmää, sillä kaikista vuosittain aloittavasta 250 opiskelijasta hieman yli 50 % kuntoutuu pidemmällä aikavälillä. Tuohon hieman yli 50 % lukemaan on laskettu mukaan hävikki niistä opiskelijoista, jotka lopettavat ohjelman kesken. Niistä opiskelijoista jotka jatkavat kuntoutuksen loppuun asti kuntoutuu vuodesta riippuen 70–80 % pidemmällä aikavälillä. (Chavez 2012.)

Työmuodon työntekijöillä on tavallisesta poikkeava uskomus kuntoutumisesta. Teen Challengen kuntoutuksessa ei uskota siihen, että ihminen on aina addikti jos hän on kerran addikti. Portugalin Teen Challengessa uskotaan oppilaiden totaaliseen, radikaaliin elämänmuutokseen, jossa päihderiippuvuuskierte katkeaa radikaalisti ja henkilökohtainen tarpeiden täyttymys tulee tilalle. Heidän työmuodossa saavuttamansa tulokset tukevat tämän uskomuksen paikkansa pitävyyttä. Teen Challengen työntekijät uskovat että usko Jeesukseen on täydellinen parannus ja ainoa tie, joka voi tehdä meistä oikeasti vapaita. Vuosittain sadat oppilaat kokevat radikaalin elämänmuutoksen, jossa heidän päihderiippuvuuskierteensä katkeaa pysyvästi. Heidän työmuotonsa kautta kuntoutuu vuosittain myös muutamia ihmisiä yhteiskuntakelpoisiksi, vaikka he eivät olisikaan omaksuneet kristillistä uskoa omalla kohdallaan. (Chavez 2012.)

6.1.1 Etsivä työ

Monipuolinen etsivä työ on tärkeä osa Portugalin Teen Challengeen työtä. Heillä on Lissabonissa kahvila, jossa voi tutustua Teen Challengeen toimintaan ja jonne kuka tahansa on tervetullut keskustelemaan arkisista asioistaan, vain olemaan tai keskustelemaan kuntoutukseen liittyvistä asioista. Paikalla on aina keskustelua varten työntekijöitä kuten pastoreita, psykologeja, psykiatreja, psykoterapeutteja tai vapaaehtoistyöntekijöitä. Teen Challenge tekee etsivää työtä myös vankilassa ja sairaaloissa sekä yksilö- että ryhmätapaamisissa. Heidän työntekijöitään käy myös kouluissa ympäri Portugalia puhumassa heidän työmuodostaan. Teen Challengeen työntekijät käyvät viisi kertaa viikossa tekemässä etsivää katutyötä Lissabonin slummeissa heille tutuilla huumeiden käyttäjien alueilla, sekä Lissabonin viereisessä kaupungissa Setúbalissa. (Rato 2012.)

Sininauhaliiton (2003, 10–13) mukaan työmuodon etsivän työn kannalta oleellista on sen monipuolisuus ja laaja tavoitavuus. Tämä mahdollistaa sen, että etsivän työn kautta voidaan tavoittaa mahdollisimman laajalti semmoisia kohde-ryhmiä, jotka eivät oma-aloitteisesti hakeutuisi palveluiden piiriin tai eivät tiedä työmuodosta. Etsivän työn kautta voidaan myös tavoittaa ihmisiä, jotka ovat pudonneet kaikkien muiden palveluverkostojen läpi.

Etsivässä katutyössä Teen Challengeen työntekijöitä on mukana 4–8 päivästä riippuen. Liikkuminen paikasta toiseen tapahtuu pakettiautoilla ja ihmisille tarjotaan paikan päällä juotavaa, syötävää ja vanhojen neulojen vaihtoa uusiin tartuntojen välttämiseksi sekä tarvittaessa ensiapua. Avunannon kautta saadaan mahdollisuus jutella päihdeongelmaisten kanssa ja heille voidaan puhua Teen Challengeen kuntoutusohjelmasta sekä jakaa toiminnan mainoslehtisiä, mikäli he ovat kiinnostuneita. Katutyöntekijät kohtaavat lähes poikkeuksetta positiivisen vastaanoton. Suurin osa ihmisistä arvostaa Teen Challengeen työmuodon erittäin korkealle, johtuen siitä että Portugalin huumeongelma on yksi Euroopan suurimmista ja Teen Challenge kykenee todistetusti jatkuvasti auttamaan päihdeongelmaisia ihmisiä. (Reis 2012.)

Teen Challengeen päihdekuntoutukseen on mahdollista tulla etsivän työn kautta. On myös mahdollista, että oikeudessa tuomari saattaa määrätä jonkun päihdekuntoutukseen Teen Challengeen kuntoutuskeskukseen, mikäli hän on soveltuva osallistumaan työmuodon kuntoutukseen. Koska kuntoutuksessa korostetaan hengellisyyttä, on jokainen kuntoutuja haastateltava ensin tarkasti, jotta hän ymmärtää että raamatunluku ja Jumalasta ja Jeesuksesta puhuminen ovat kuntoutuksessa normaaleja asioita. Teen Challengeen lääkäri, psykologi ja oppilaan sijoituspaikan kuntoutuskeskuksen johtaja haastattelevat ensin jokaisen oppilaan, ja vasta sen jälkeen tehdään päätös siitä, voidaanko hänet ottaa kuntoutukseen. Mikäli päihdekuntoutuja ei ole valmis sitoutumaan Teen Challengeen vallitseviin kristillisiin arvoihin varmistavat Teen Challengeen työntekijät, että päihdekuntoutuja pääsee varmasti jonnekin toiseen päihdekuntoutukseen. (Chavez 2012.)

6.1.2 Kuntoutusohjelma

Kuntoutusohjelma riippuu oppilaan päihdeongelmasta, ja hänen omasta henkilökohtaisesta lähtötilastaan. Alkoholin takia kuntoutukseen tulleilla on 3–6 kuukauden mittainen kuntoutusohjelma ja huumeiden takia kuntoutukseen tulleilla on 12 kuukauden mittainen kuntoutusohjelma. Alkoholikuntoutuksessa on tavallisen päiväohjelman lisäksi enemmän kahdenkeskeisiä tapaamisia työntekijöiden kanssa verrattuna huume-kuntoutukseen. Tämä johtuu siitä, että alkoholi-ongelma nähdään psykologisempana ongelma kuin huumeriippuvuus. Ensimmäisen kahden kuukauden aikana oppilaat eivät saa pitää yhteyttä läheisiinsä, jotta he voisivat täysin keskittyä omaan kuntoutukseensa. Kuntoutuksessa pyritään jokaisen oppilaan kanssa luomaan henkilökohtainen suhde. Jokaisella oppilaalla on oma tukihenkilönsä, jonka kanssa he keskustelevat säännöllisesti ja myös Teen Challengeen työntekijät asuvat päihdekuntoutuskeskuksessa, joten henkilökohtaisten siteiden syntyminen on helpompaa. Oppilailla on mahdollisuus keskustella lääkärin, psykologin, psykiatrin ja psykoterapeutin tai jonkun työntekijän kanssa säännöllisesti. Kuntoutuksen päiväohjelmaan kuuluu työnte-koa, yhteinen rukoushetki, henkilökohtaisia opintoja, ryhmäkeskusteluja ja tarvittaessa kahdenkeskeisiä keskusteluja jonkun työntekijän tai oman tukihenkilön

kanssa. Kuntoutujien kanssa keskustellaan paljon uskoon liittyvistä asioista ja siitä, kuinka Jeesus voi vapauttaa jokaisen täydellisesti. Heidän kanssaan keskustellaan siitä, minkälaista on elää ilman päihteitä, miten toisia ihmisiä tulee kohdella ja mitä kuntoutujat haluavat elämältään. (Chavez 2012.) Kuten luvussa viisi ilmenee, ovat työnmuodon kautta kuntoutuneet kokeneet erityisen tärkeäksi kuntoutusohjelmaan kuuluvat päivittäiset hengelliset tilaisuudet.

Kuntoutusohjelmaan kuuluu päivittäin kahdeksan tuntia työntekoa. Kuntoutuskeskuksissa on monenlaisia töitä, joihin oppilaat saavat peruskoulutuksen. Eri-laisia koulutusvaihtoehtoja ovat metallityöt, kirvesmiehen työt, autonkorjaus, kirjapainokoneen käyttäminen, leipominen, ruoanlaitto ja maanviljely, joihin kaikkiin oppilaat saavat ammattilaisen antaman koulutuksen. Kun oppilaat saavat ammattilaisen ohjauksessa tehdyksi asioita, joita he eivät olisi ikinä usko-neet kykenevänsä tekemään alkavat he uskoa itseensä. Tämän lisäksi jokaisella työntekijällä on velvollisuus osallistua siivoukseen, pyykinpesuun ja eläintenhoitoon. Silloin kun ihminen muuttuu se vaikuttaa koko hänen käyttökseen. Oppilaiden kuntoutumista arvioidaankin myös sen kautta, miten he tulevat toimeen eläinten kanssa. Vastuuvuorot vaihtelevat viikoittain ja oppilaiden toiveita erikoistumistoiveista kuunnellaan ja pyritään toimimaan niiden mukaisesti. Oppilaat saavat kuntoutuksessa peruskoulutuksen johonkin ammattiin, joten he ovat kuntoutuksen jälkeen valmiimpia integroitumaan menestyksekkäästi yhteiskuntaan. Lisäksi valmiiden töiden kautta rahoitetaan Teen Challengen toimintaa. (Chavez 2012.)

Piiraisen ja Kallanrannan (2008, 101–103, 106–108) mukaan kuntoutuspalvelut pyrkivät vaikuttamaan kuntoutujan kannalta toivottavaan yksilölliseen kehitykseen, mikä edistää hänen mahdollisuuksiaan kokea onnistunutta itsenäistä elämää kuntoutuksen jälkeen. Palvelujen tulee pyrkiä tukemaan kuntoutujassa tapahtuvaa kehitystä ja kasvua takaisin yhteiskuntakelpoiseksi. Kuntoutuksessa tulee tavoitella kuntoutujalle työllistymispolkua, joka alkaa jo kuntoutuksen aikana tehdystä työstä. Työllistymispolun tavoitteena on työllistyminen kuntoutumisen jälkeen, ja kuntoutuksessa tehtävä työ on tärkeä osa prosessin onnistumista ja ammatillisten taitojen sekä työrutiinien oppimista.

On tärkeätä luottaa ja uskoa oppilaisiin, sillä osaan oppilaista ei ole kukaan aikaisemmin luottanut ja he tulevat maailmasta, jossa keneenkään ei ole useimmissa tapauksissa voinut luottaa. Heitä tulee myös kohdella kuin ketä tahansa toista ihmisiä, vaikka he ovatkin kuntoutumassa. Useat Teen Challengen kautta kuntoutuneet ovat kertoneet sen tehneen heihin vaikutuksen, miten heihin on kuntoutuksessa luotettu ja kuinka työntekijät ovat kohdelleet heitä kuin vertaisiaan, vaikka he ovatkin tarvittaessa toimineet auktoriteettina. Se on kasvattanut oppilaissa halua kohdella myös muita ihmisiä yhtä hyvin kuin työntekijät ovat heitä kohdelleet. Se on myös kasvattanut heidän itsetuntoaan ja saanut heidät tuntemaan itsensä arvokkaiksi. (Rato 2012.)

Kuntoutukseen kuuluu myös oppilaiden henkilökohtaisia opintoja, jotka varustavat heitä palaamaan takaisin yhteiskuntaan. Henkilökohtaisten opintojen kautta oppilaat oppivat, miten itseen ja toisiin ihmisiin on suotavaa suhtautua ja kuinka rakennetaan kestäviä ihmissuhteita muihin ihmisiin. He oppivat myös minkälaisia sairauksia päihteet voivat aiheuttaa, ja miten välttää retkahtamasta uudelleen sekä monia muita asioita. Tämän lisäksi he saavat lääkärin pitämiä terveysvalistustunteja esimerkiksi terveellisestä ruokavaliosta ja siitä kuinka he pitävät yllä kuntoutuksen aikana saamaansa parempaa fyysistä kuntoa. (Rato 2012.)

Kuntoutusprosessin alussa tehdään jokaiselle oppilaalle yhteistyössä lääkärin ja psykologin kanssa kuntoutustutkimus. Tutkimuksen perusteella tehdään henkilökohtainen kuntoutussuunnitelma, josta tarkastellaan säännöllisesti oppilaan kanssa hänen edistymistään kuntoutuksen aikana. Teen Challengen tavoitteena on että kuntoutuksen lopussa oppilaalla olisi vakituinen seurakunta, missä hän voi käydä, vakituinen työpaikka sekä oma koti. Tämän lisäksi tavoitteena on, että he omaksuisivat kristinuskon arvoja ja että he olisivat kykeneviä muodostamaan toimivia ihmissuhteita ja että heidän tunne-elämänsä olisi parantunut ja he olisivat valmiita perustamaan perheen. Kiteytettynä tavoite on antaa heille edellytykset elää elämisen arvoista elämää kristittyinä. (Chavez 2012.)

Rissasen (2008, 625–632) mielestä kuntoutuksen tehokkuuden ja sekä kuntoutuksen asiakkaalle sopivuuden kannalta yksi tärkeimmistä kuntoutuksen vai-

heista on henkilökohtaisen kuntoutussuunnitelman laatiminen. On tärkeää, että jokaiselle kuntoutujalle laaditaan erikseen yhdessä ammattilaisten kanssa kuntoutussuunnitelma, sillä kaikkien ihmisten kuntoutustarpeet eivät ole samanlaisia, vaikka heillä olisi yhteinen riippuvuus, kuten päihderiippuvuus. Riippuvuuden taustalla olevat asiat saattavat olla erittäin yksilöllisiä ja kuntoutusmenetelmien toimivuus eri kuntoutujien kesken on myös yksilöllistä. Kuntoutussuunnitelmasta käyvät ilmi muun muassa sekä kuntoutujan, että kuntoutusta valvovien ammattihenkilöiden tavoitteet ja välitavoitteet kuntoutukselle, sekä menetelmät joilla tavoitteisiin pyritään.

Myös Vuorisen, Tuunalan ja Mikkosen (2001, 79–80) mukaan toimintasuunnitelman laatiminen on kuntoutujalle tärkeää, sillä sen avulla aktivoidaan ne osatoiminnot, jotka tarvitaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelman kuntoutujassa synnyttämät tavoitemielikuvat auttavat häntä ennakoimaan tulevia tilanteita. Onnistuneen toimintasuunnitelman avulla hän voi keskittää kaiken huomionsa tavoitteen saavuttamisen kannalta oleellisiin tekijöihin.

Huumeongelmasta kuntoutuvat pyritään sijoittamaan samoihin kuntoutuskeskuksiin keskenään ja alkoholiongelmasta kuntoutuvat toisiin keskuksiin. Mikäli hoitoon hakeutuu kaksi ystävää, pyritään heidät sijoittamaan eri keskuksiin, jotta he saisivat mahdollisuuden keskittyä vain omaan kuntoutukseensa. Miehillä on kaksi kuntoutuskeskusta ja yhdessä kuntoutuskeskuksessa on sekä miehiä, että naisia. Se, että miehille on suunnattu enemmän kuntoutuskeskuksia, johtuu siitä, ettei naisia hakeudu niin paljon kuntoutukseen. Usein slummiolosuhteissa elävät naiset eivät pidä itseään riittävän arvokkaina saamaan hoitoa, joten heidän hoitoon saamisensa on yksi tulevaisuuden haasteista. (Rato 2012.)

6.1.3 Jälkikuntoutus ja työllistyminen

Kuntoutuksen jälkeen työmuodon kautta kuntoutuneilla on mahdollisuus työllistyä, sillä Teen Challenge on verkostoitunut hyvin työelämään. Koska Portugalin Teen Challenge on ollut toiminnassa jo 25 vuotta, ovat työmuodon kautta aikaisemmin kuntoutuneet perustaneet omia yrityksiä, kuten autokorjaamoja, ravin-

toloita, leipomoita ja muuttoyrityksiä. He toimivat omien yritystensä johtajina ja ovat säännöllisin väliajoin yhteydessä eri kuntoutuskeskuksiin tarvitessaan uusia työntekijöitä. Tämän jatkuvuuden avulla monet Teen Challengen kautta kuntoutuvat opiskelijat työllistyvät kuntoutusjakson jälkeen. (Chavez 2012.)

Tilanteessa jossa oppilaan kuntoutusohjelma on saatu loppuun, mutta hänellä ei ole vakituista työpaikkaa tai asuntoa tai kumpaakaan ohjataan hänet Teen Challengen jälkikuntoutuskeskukseen. Oppilas saa asua jälkikuntoutuskeskuksessa niin kauan, että hän löytää vakituisen työpaikan ja asunnon. Mikäli oppilas on löytänyt työpaikan itselleen, mutta hänellä ei ole asuntoa, käy hän päivisin töissä ja tulee töiden jälkeen jälkikuntoutuskeskukseen viettämään vapaa-aikaansa ja etsimään työntekijöiden kanssa itselleen asuntoa. Mikäli jälkikuntoutuskeskuksessa olevalla kuntoutujalla ei ole työpaikkaa, osallistuu hän tavalliseen tapaan samantyyppiseen päiväohjelmaan kuin kuntoutusohjelman aikana. Hänelle pyritään etsimään samanaikaisesti työpaikkaa. Tilanteessa, jossa kuntoutusohjelmaa ei ole ehditty kyseisen oppilaan kohdalla suorittaa loppuun, siirretään hänet automaattisesti jälkikuntoutuskeskukseen, jossa kuntoutus jatkuu. Tilanteessa, jossa Teen Challengen kautta kuntoutunut ihminen retkahtaa käyttämään päihteitä, voi hän milloin tahansa tulla jälkikuntoutuskeskukseen oppilaaksi. (Chavez 2012.)

Päihdekuntoutuksen jälkeinen jälkikuntoutus on tärkeä osa päihdekuntoutusta. Mikäli päihdekuntoutuksen läpikäynyt henkilö ei ole valmis sopeutumaan yhteiskuntaan tai hänellä ei ole siihen tarvittavia resursseja, kuten asuntoa, turvaa jälkikuntoutus kuntoutumisen jatkuvuuden ja kuntoutujan asteittaisen kiinnittymisen takaisin yhteiskuntaan. Jälkikuntoutuksen tehtävänä on auttaa kuntoutumisen jälkeen tapahtuvaa kuntoutujan itsenäisen elämän rakentamista mahdollisimman monipuolisesti ja kuntoutujan tarpeisiin vastaten. (Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos 2012.)

6.1.4 Kuntoutuskeskus ja kuntoutumisympäristö

Jokainen kuntoutuskeskus on suunniteltu olemaan mahdollisimman terapeutti- nen. Kuntoutuskeskuksilla on käytössään laajat tilat, jotka ovat sekoitus puutar- haa ja eläintarhaa ja kaunista luontoa. Useimmille oppilaista Teen Challengen tarjoama koti on ensimmäinen missä he ovat ikinä asuneet ja myös sen takia kuntoutuskeskuksen tiloista on pyritty tekemään mahdollisimman viihtyisät. Tär- keä syy siihen, miksi majoitustiloihin ja kuntoutuskeskuksen alueeseen panoste- taan, on myös se, että oppilaat saavat mahdollisimman suuren kontrastin enti- seen elämäänsä, joka ennalta edistää kuntoutumista. Vapaa-ajallaan oppilaat eivät saa poistua kuntoutuskeskuksen alueelta, mutta silloin he saavat käyttää kuntoutuskeskuksen palveluita. Heille on jokaisessa kuntoutuskeskuksessa tar- jolla tietokonehuone, yhteinen olohuone, jossa on televisio ja keskuksesta riip- puen muita viihdykkeitä kuten biljardipöytä ja lautapelejä. Kuntoutuskeskuksissa on myös mahdollisuus käydä punttisalilla ja pelata jalkapalloa tai kävellä ulkona ja nauttia luonnosta. (Chavez 2012.)

Kuntoutumisympäristöllä on onnistuneen kuntoutumisen kannalta, oleellinen merkitys. Yhteisöhoitossa yksi tärkeimmistä asioista kuntoutujalle on se, että hän saa kokea olonsa turvalliseksi uudessa ympäristössään. Ympäristön turval- lisuutta voidaan pitää yhtenä kuntoutuksen edellytyksistä. Kuntoutusympäristö tarjoaa mahdollisuuden totutella uuteen elinympäristöön, uusiin aktiviteetteihin ja sosiaaliseen elämään. Kuntoutusympäristö tarjoaa omalta osaltaan lähtökoh- tia ihmisessä tapahtuvalle muutokselle, joten sen vuoksi on tärkeää, että kun- toutujille on monenlaisia erilaisia aktiviteetteja tarjolla. (Ruisniemi 2009,161– 169.) Kuntoutujat voivat harjoitella erilaisten harrastusten harrastamista vapaa- ajalla, jolloin heidän palattuaan yhteiskuntaan heillä on vaihtoehtoista tekemistä ajalle, jonka he täyttivät aikaisemmin päihteidenkäytöllä.

6.1.5 Työmuodon haasteet ja kehittämiskohteet

Teen Challengen työmuodon haasteena on myös se, että työntekijät elävät jat- kuvasti samassa kuntoutuskeskuksessa oppilaiden kanssa, jolloin riski masen-

tuneisuudelle ja loppuun palamiselle on olemassa. Hengellisen kuntoutustyön ja tavallisen kuntoutustyön tekeminen samanaikaisesti luo myös haasteita. Psykologin on omasta kristillisestä vakaumuksestaan huolimatta tehtävä työnsä oppilaan kanssa ammatillisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että hän ei saa antaa oman uskonnollisen vakaumuksensa vaikuttaa hänen tekemäänsä työhön psykologina. Hänen vastuulla on kuntoutusprosessissa niin sanottu tekninen puoli. Muiden työntekijöiden vastuulla on kuntoutuksen hengellinen puoli. Joskus teknisen puolen ja hengellisen puolen ohjeet oppilaille ovat ristiriitaisia keskenään. Tällöin käyvät teknisen puolen ja hengellisen puolen työntekijä yhteisen keskustelun oppilaan kanssa, jottei oppilaalle synny epätietoisuuden tunnetta päämäärästä. Myös Euroopan talouskriisi tuo taloudellisia haasteita toiminnalle, minkä vuoksi toimintaa ei voida kehittää niin hyvin kuin muuten olisi mahdollista. (Chavez 2012.)

Mikäli Teen Challengeen toiminnalla olisi enemmän resursseja, olisi seuraava kehittämiskohde kahden uuden kuntoutuskeskuksen rakentaminen. Toinen kuntoutuskeskuksista olisi pitkä-aikaistyöttömille suunnattu keskus, jossa oppilaat voisivat asua kunnes he löytävät itselleen työn. Tämä ennaltaehkäisisi syrjäytymistä ja sitä kautta myös päihdeongelmiin ajautumista. Toinen kuntoutuskeskus olisi kodittomille huumeongelmallisille suunnattu ja se mahdollistaisi sen, että Teen Challengeen toimintaan saataisiin enemmän oppilaita vuosittain. Tulevaisuudessa tavoitteena on tehdä etsivää työtä kokonaisvaltaisemmin koko maassa. Siihen tarvittaisiin kuitenkin nykyistä enemmän resursseja. Valtion resurssien lisääminen toimintaan on talouskriisin aikana mahdotonta. (Chavez 2012.)

6.2 Suomen Teen Challenge

Suomen Teen Challenge rekisteröityi viralliseksi yhdistykseksi vuonna 2011. Työmuoto on tällä hetkellä Suomessa käynnistämisyhteistyössä ja tarvitsee sekä taloudellisia että materiaalisia resursseja voidakseen aloittaa toimintansa. Koska Teen Challenge on kansainvälisesti laajalti levinnyt ja eri kristillisissä kirkkokunnissa arvostettu järjestö, on sen toiminnan käynnistäminen helpompaa kuin kansainvälisesti uutta järjestöä luotaessa. Taloudellista apua toiminnan käynnis-

tämiseen tullaan pyytämään eri kirkkokuntien seurakunnilta, kunhan toimintaa varten löydetään ensin siihen soveltuva tila. Työmuodon toiminnallinen malli on olemassa valmiina muista maista, joissa Teen Challengeen toiminta on käynnissä. Euroopan Teen Challengeen toiminnan keskukselta Portugalista on luvattu antaa käytännön apua työmuodon käynnistämiseen heillä olevan työmuodon tekemiseen liittyvän hiljaisen tiedon jakamisen avulla. (Auranen 2012.)

Tällä hetkellä ensisijainen haaste on löytää kuntoutukseen soveltuva tila. Tarkoituksena olisi saada kuntoutuskeskukseksi maatila, jota kuntoutujat voisivat ylläpitää osana kuntoutustaan. Maatilalla tehdyllä työllä voidaan kustantaa osa työmuodon toiminnasta. Maatilan on muissa Teen Challengeen jäsenmaissa todettu olevan paras ratkaisu kuntoutuspaikaksi, sillä suurin osa kuntoutujista tulee kaupungeista. Kun kuntoutujat tulevat maaseudulle kuntoutukseen, kokevat he myös irtaantumisen aikaisemmasta elinympäristöstään. Tämä mahdollistaa kokonaisvaltaisemman irtautumisen päihteiden käyttöön liittyvästä maailmasta. Eläinten kanssa työskentely ja maanviljely ovat osa kuntoutusta, eikä näitä kuntoutuksen muotoja voitaisi harjoittaa kaupungissa yhtä menestyksekkäästi kuin maaseudulla. Ammattitaitoisen ja kristillisen vakaumuksen omaavan työvoiman saaminen on oma haasteensa. Toimintaan tarvitaan ainakin lääkäri, psykologi, psykoterapeutti, psykiatri, sosiaalityöntekijöitä ja etsivän työn tekijöitä. (Auranen 2012.)

Teen Challenge aloittaa Suomessa työnsä heti kun se on resurssien osalta mahdollista. Moni ihminen haluaisi, jo nyt päästä työmuodon kuntoutuskeskukseen, mutta se ei ole tilojen ja henkilökunnan puuttumisen vuoksi toistaiseksi mahdollista. Koska internet on Suomessa erittäin käytetty viestinnän ja tiedonvälityksen väline nuorten keskuudessa, voisi Suomen Teen Challenge jatkossa kehittää työmuodon toimintaa internetin kautta. Suomen Teen Challenge voisi tulevaisuudessa tehdä internetissä toimivan nuoriin kohdistetun kristillisen mediatyön kanssa yhteistyötä, kun työmuodon toiminta on saatu käyntiin. (Auranen 2012.)

7 INTERNETIN JA TEEN CHALLENGEN TYÖN YHDISTÄMINEN

7.1 TV7 Plus ja sosiaalinen media tiedonjaon välineinä

TV7 on Suomessa toimiva kristillinen televisiokanava, joka aloitti toimintansa vuonna 2003. Kanavan katsojaosuus oli vuonna 2011 kaapeliverkossa noin kymmenen prosenttia. TV7 pyrkii tavoittamaan ohjelmillaan monipuolisesti kaikenikäisiä suomalaisia ja levittämään heille kristinuskon sanomaa. Kanavalla näkyvät ohjelmat ovat yhteiskristillisiä ja edustavat monipuolisesti suomalaista ja kansainvälistä kristillistä ajattelua. (TV7 2012.) TV7 tavoittaa kuukausittain satojatuhansia ihmisiä, mutta suurin osa kanavan ohjelmatarjonnasta on tyyliään ja ilmaisultaan suunnattu vanhemmalle katsojaryhmälle. Koska kanava pyrkii tavoittamaan suomalaisia mahdollisimman monipuolisesti, perustettiin vuonna 2011 nuorille suunnattu TV7 Plus- internettelevisiokanava. (Pekki 2012.)

Kristillistä mediaa kritisoidaan usein siitä, että vaikka se on hengellisesti rakentavaa ja teologisesti korrektia, niin se on huonolaatuisesti tehtyä ja tuotettua mediaa. Median sisältö on laadukasta, mutta se on toteutettu korkeintaan keskinkertaisesti. Myös kristillisessä mediassa on pyrittävä alan vaatimukset, lajityypin laatuvaatimukset ja estetiikka huomioiden mahdollisimman korkeaan laatuun. (Lehikoinen 2006, 182–183.) TV7 Plus pyrkii osaltaan vastaamaan haasteeseen sisällön laadukkuudesta ja sopivuudesta nimenomaan nuorille. Kanavan laatua pyritään saamaan enemmän alan ja lajityypin vaatimuksien mukaisiksi, jotta nuoret jaksaisivat katsoa ohjelmia. Musiikin tulee olla pääsääntöisesti nuorten kuuntelemaa laadukasta kristillistä, tai kristittyjen tekemään musiikkia, ohjelmissa käytettäviin lavasteisiin tullaan panostamaan ja myös kristillisen median ulkopuolelta tunnettuja kristittyjä pyritään saamaan ohjelmiin vieraisiksi. (Pekki 2012.)

TV7 Plus- kanava on pyritty tekemään nuorten näköiseksi. Kanava toteutettiin, koska TV7- kanavalla ei ollut juuri ollenkaan nuorille suunnattua ohjelmaa. Lisäksi nuorilta oli tullut TV7- kanavalle jatkuvasti palautetta, jossa pyydettiin ot-

tamaan huomioon myös heidän katselutarpeensa. Nuoret olivat näin ollen osaltaan myös itse tekemässä asiakaspalautteen kautta aloitetta kanavan syntymiselle. He kokevat tärkeäksi sen että Suomessa on kristillinen televisiokanava, jonka katsominen on myös nuorelle ikäryhmälle mielekästä. Koska kanavan haasteena on tavoittaa nuoret, on sitä suunniteltaessa pyritty ottamaan huomioon asiakaspalautteen kautta nuorilta saatuja ehdotuksia toiminnan parantamiseksi. (Pekki 2012.) Mielestäni on erittäin positiivinen asia, että aloite kanavan syntymiselle on tullut nuorilta. Koska nuoria on pyritty kuuntelemaan ohjelmien sisältöä ja niiden tuottamista suunniteltaessa, pitäisi sen taata se, että kanavalla on jatkuvasti katsojia. Lisäksi kyseessä on Suomessa ainoa kristillinen nuorille suunnattu kanava, ja se on toteutettu nuorille luonnollisessa ympäristössä, internetissä. Olen kerännyt asiakaspalautteen kautta tulleita yleisimpiä kanavaan kohdistuneita laadullisia pyyntöjä, joihin TV7 Plus- kanava pyrkii erityisesti vastaamaan. Asiakaspalautteet olivat sähköpostin kautta saatuja ja niitä oli useita satoja.

”Me haluttais katu-uskottavia ohjelmia, nykyajan musaa ja ohjelmien ei tarvitse olla niin totisia studiossa tehtyjä puheohjelmia.” (Asiakaspalaute 1)

”Me halutaan hyvää ja nuoria koskettaviin aiheisiin liittyvää hengellistä opetusta, ja me halutaan kuulla miten Jeesus ja Jumala vaikuttaa nuorten elämässä arjen keskellä. Ja ohjelmien pitäis olla visuaalisesti ja muutenkin laadukkaita, nykyajan tv- ohjelmien näköisiä ohjelmia.” (Asiakaspalaute 2)

”Ohjelmien pitäis olla nuorilta, nuorille, että ne koskettais enemmän ja vois maistua.” (Asiakaspalaute 3)

”Olis hienoa nähdä Jumalan tekemiä ihmeitä ja ihmisiä joiden elämä on muuttunu kun ne on kohdannu Jeesuksen” (Asiakaspalaute 4)

TV7 Plus on siis nuorten toiveiden mukaisesti nuorille suunniteltu kanava. Se mahdollistaa ensimmäistä kertaa Suomen historiassa sen, että on olemassa kokonainen kanava joka on olemassa osaltaan sitä varten, että nuoret pääsevät tekemään ohjelmia nuorille. Kanava näyttää ympäri vuorokauden jotakin ohjel-

maa, ja kanavan kotisivulla on arkistoituna erilaisten kanavalla pyörivien ohjelmien jaksoja, jotka nuori voi katsoa hänelle itselleen sopivaan aikaan. Osa TV7 Plus kanavan ohjelmatuotannosta näkyy Internettelevision lisäksi televisiosta TV7- kanavalta. (Pekki 2012.)

Internetsukupolven edustajat ovat kuluttajina vaativia, heille tärkeää on vapaus. He haluavat valita milloin ja mitä he katsovat ja he haluavat vaikuttaa siihen mitä he katsovat sekä tehdä katsomastaan ohjelmasta mahdollisimman itsensä näköisen, jos se on mahdollista. Nuoret eivät halua olla pelkkiä kuluttajia, vaan noin 70 prosenttia nuorista haluaa tehdä yhteistyötä, jotta heidän käyttämästään tuotteesta tai palvelusta voitaisiin tehdä parempi. Nuorille on erityisen tärkeää se, että heidän katsomansa tuote on viihdyttävä. Vain neljännes nuorista jatkaisi palvelun käyttämistä, jos se ei olisi heidän mielestään riittävän viihdyttävä. Heille on myös tärkeää, että palvelu on heidän käytettävissään juuri silloin, kun he itse haluavat palvelua käyttää. (Tapscott 2010.)

Suunniteltaessa TV7 Plus- kanavaa oli vaihtoehtona televisio- tai internetkanavan luominen. Internet- kanavaan päädyttiin, koska Internet mahdollistaa monia nuorten, ohjelmien ja kanavan näkyvyyden kannalta tärkeitä asioita. **Sosiaalinen media** mahdollistaa TV7 Plus- kanavalla näkyvien ohjelmien laajemman levittämisen Internetin sisällä. Koska kanava ja ohjelmat ovat Internetissä, voivat nuoret jakaa ohjelmia toisille sosiaalisen median kautta, mikä voi lisätä huomattavasti ohjelmien katsojamääriä ja tietoisuutta kanavasta. Internet mahdollistaa sen, että ohjelmat ovat nuorten katsottavissa silloin, kun he itse haluavat katsoa niitä. TV7 Plus- kanavan internet sivulle on tallennettuna kaikki uusimmat kanavalla näkyvät ohjelmat ja osa vanhemmista ohjelmista on arkistoituna kanavalla, jolloin ne ovat jatkuvasti ihmisten katsottavissa. Mikäli ohjelmat tulisivat televisiosta, tarvitsisivat ihmiset tallentavan digiboksin voidakseen katsoa ohjelmia haluamanaan aikana, eivätkä he voisi linkittää toisilleen ohjelmia ja keskustella niistä internetin kautta. (Pekki 2012.)

Sosiaalisen median avulla nuorten käytettävissä olevat sosiaaliset verkostot ovat merkittävän suuria. Tämän vuoksi ne toimivat tehokkaina välineinä minkä tahansa internetissä olevan asian levityksessä. Facebookin käyttäjä voi tehdä

omassa henkilökohtaisessa profiilissaan julkaisun jossa on linkki videoon, jonka hän haluaa muille ihmisille jakaa. Tällöin hänen tekemänsä julkaisun sisältö näkyy kaikkien hänen Facebook- kavereidensa etusivulla ja jokainen voi halutesaan myös kommentoida videota. (Tapscott 2010, 68–70.) Kuten luvussa kolme on kerrottu, voidaan mitä tahansa informaatiota jakaa Facebookin kaltaisten sosiaalisten verkostojen kautta tällä tavalla nopealla vauhdilla suurille ihmis- määrille. Nopeutta lisää, jos julkaisijan ystävät jakavat informaatiota eteenpäin. Osa TV7 Plus kanavan ohjelmista on ladattu myös Youtubeen. Facebookissa voidaan jakaa esimerkiksi TV7 Plus- kanavalla, tai YouTube- sivustolla olevia videoita, jolloin niille saadaan huomattavasti enemmän yleisöä ja TV7 Plus saa myös uutena kanavana tätä kautta itselleen näkyvyyttä.

Ei ole sattumaa, että kaikkein onnistuneimpien nuorille suunnattujen kampan- joiden sisällöt laitetaan YouTubeen kaltaisiin suosittuihin sosiaalisen median pal- veluihin. YouTubeen julkaistaan interaktiivisia media-alustoja sen sijaan, että asiasta kerrottaisiin perinteisiin tapaan televisiossa, radiossa, sanomalehdissä tai sanomalehtien verkkopainoksissa. Tämä antaa nuorille aktiivisen roolin, jol- loin he voivat kommentoida, luoda, julkaista, suodattaa, yhdistellä ja jakaa toisil- leen sisältöjä. Yritykset ovat oppineet hyödyntämään monipuolisesti sosiaalisen median mahdollisuuksia. Niken julkaisema Ronaldinho- mainos oli vuonna 2010 yksi YouTubeen suosituimmista videoista 22,6 miljoonalla katselukerralla. Koska video on julkaistu ulkopuolisen palveluntarjoajan suositussa palvelussa, on ih- misten helpompaa löytää se YouTubeesta, kuin Niken omilta internet- sivuilta. (Tapscott 2010, 218–220.) TV7 Plus- kanavan on myös mahdollista hyödyntää YouTubea nuorten suosimana ulkopuolisena palveluna halutessaan enemmän näkyvyyttä ohjelmilleen. Youtubessa olevien videoiden etu lienee TV7 Plus ka- navaan verrattuna myös se, ettei YouTube sisällä pelkästään hengellistä mate- riaalia. Tällöin myös ihmisen, joka ei vapaa-ajallaan tulisi käyneeksi hengellisel- lä sivustolla, on todennäköisesti helpompi lähestyä videota.

7.2 Teen Challenge internetin kautta tapahtuvassa kristillisessä päihdetyössä

Teen Challenge voisi Suomessa tehdä yhteistyötä TV7 Plus ja TV7-kanavien kanssa. Koska nuoret kaipaavat TV7:n asiakaspalautteen mukaan ohjelmia, joissa he saavat kuulla, miten Jumala vaikuttaa nuorten ihmisten elämässä ja miten ihmisten elämä on muuttunut kun he ovat kohdanneet Jeesuksen, voisi Teen Challenge olla osaltaan vastaamassa tähän tarpeeseen. Teen Challengeen kuntoutuksessa monet ihmiset kokevat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen ja sitä kautta päihteidenkäytöstä irtautumisen ja elämän kokonaisvaltaisen eheytyksen. Teen Challengeen kautta kuntoutuneet ihmiset voisivat kertoa TV7 Plus-kanavalla, miten uskonnollisen itsesuhteen muutos yhdessä kuntoutuksen kanssa on saanut aikaan päihteistä irtautumisen. Tällöin saataisiin kanavalle ja sitä kautta myös internetiin aineistoa siitä miten Jumala on vaikuttanut nuorten ihmisten elämässä. (Auranen 2012.)

Kristillinen media käyttää internetiä nykyisin kasvavassa määrin siihen, että ihmisille voidaan tuottaa hengellinen kokemus virtuaalisesti. Ihmiset voivat kuulla kristinuskon sanomaa ja kokea yhteisöllisyyttä kristillisten internet-palvelujen kautta. Painopiste kristillisessä mediankäytössä on siirtymässä kirjoitetusta sähköisiin viestinnän välineisiin. Painopisteen siirtyminen johtuu suureksi osaksi siitä, että sähköinen media mahdollistaa realistisemmän ja kokemuksellisemmän viestinnän kohdeyleisölle. Sen avulla päästään suurempaan läsnäolon ja vuorovaikutteisuuden tuntuun, kuin lehtien avulla. (Lehikoinen 2006, 125–128.) Sähköinen media mahdollistaa katsojalle sen, että hän voi nähdä kun Teen Challengeen kuntoutuksessa uskonnollisen itsesuhteen muutoksen kokenut nuori kertoo elämässään tapahtuneesta muutoksesta. Hän ei saa tietoonsa pelkästään kuntoutujan nimeä ja tarinaa, vaan hän saa nähdä kuntoutujan ja hänen reaktionsa haastattelun aikana. Tällöin katsojan on helpompi samaistua kuntoutuksessa päihteidenkäytöstä eroon päässeeseen ihmiseen.

TV7 Plus kanavalla pyörii tällä hetkellä Come Home Alfa niminen kristillinen nuortenohjelma. Ohjelma on Riku Rinteen ja Ari Paloheimon koulu- ja nuorisotyön tuottama kristinuskon perusteita käsittelevä ohjelma. Ohjelmassa nähdään myös Ilen korneri-ohjelmaosuus, jossa haastatellaan nuoria, joiden elämän us-

koontulo on muuttanut. Teen Challengen kautta päihdeongelmista kuntoutuneita ihmisiä voitaisiin haastatella esimerkiksi Ilen kornierissa, tai jonkun toisen TV7 Plus-kanavalla pyörivän ohjelman yhteydessä. Tärkeintä olisi saada materiaalia, johon nuoret voivat samaistua. Silloin kanavaa katsovat nuoret näkevät, miten toinen nuori, jolla on ollut päihdeongelma, on vapautunut siitä. Jos se on ollut hänelle mahdollista, voi se olla myös minulle mahdollista. (Pekki 2012.) Ohjelmaa, jossa Teen Challengesta kuntoutunut nuori kertoo siitä, miten hän on päässyt eroon päihdeongelmastaan, voitaisiin katsoa myös Teen Challengessa osana kuntoutusohjelmaa. Se antaisi kuntoutuksessa oleville ihmisille lisää uskoa omaan toipumiseen etenkin kun päihdeongelmastaan toipunut nuori on kuntoutunut samassa ohjelmassa, jota nykyiset oppilaat suorittavat. Kuntoutujat saisivat ohjelmassa puhuvalta henkilöltä vertaistukea omaan tilanteeseensa. Osa kuntoutujista on saattanut olla samaan aikaan kuntoutuksessa ohjelmassa puhuvan nuoren kanssa, jolloin vertaistuellinen elementti on entistä voimakkaampi. (Auranen 2012.)

Vertaistukeen ja samaistumiseen perustuvaa toimintaa hyödynnetään sosiaali- ja terveysjärjestöjen kuntoutuspalveluissa. Erilaisten vertaistukipalvelujen määrä on kasvanut sosiaali- ja terveysalalla viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana ja vertaistuki on vakiinnuttanut oman asemansa sosiaali- ja terveysalan kuntoutustoiminnassa. (Hyväri 2005, 214.) Vertaistuesta saatu hyöty kuntoutujalle perustuu pitkälti hänen muilta ihmisiltä saamaansa sosiaaliseen tukeen ja sen positiivisiin psyykkisiin vaikutuksiin. Kuntoutuja ei ole päihdeongelmasta kärsivä, vaan muutkin ovat samassa tilanteessa tai ovat kokeneet vastaavan tilanteen. Samanlaisessa tilanteessa olevia tai olleita on helpompi ymmärtää ja heihin on helpompi samaistua kuin muihin ihmisiin. Vertaistukea tarvitaan erityisesti silloin, jos kuntoutujan psyykkeessä tai elämäntilanteessa tapahtuu kesken kuntoutuksen muutos negatiiviseen suuntaan. (Kittilä 2008, 718–719.)

Vertaistukea voi saada toiselta ihmiseltä, ryhmältä tai verkostolta ja sen tulisi olla kuntoutujalle mahdollisimman helposti ja monipuolisesti saatavilla. (Hyväri 2005, 228). Vertaistukea on mahdollista antaa tai saada eri tavoin, joko samassa elämäntilanteessa olevalta tai joskus olleelta tutulta tai tuntemattomalta henkilöltä. Vertaistuen toimivuuden kannalta on tärkeää, että sitä on saatavilla

useilla eri tavoilla. Osalle ihmisistä internetin kautta saatu vertaistuki toimii kasvokkain koettua vertaistukea paremmin. Internetissä vallitseva anonyymiteetin mahdollisuus vähentää kynnystä vertaistuen hakemiselle, etsimiselle ja löytämiselle. (Nylund 2005, 207.) Koska Teen Challengen toiminnassa on jo ennestään töissä työmuodon kautta kuntoutuneita ihmisiä, mahdollistaisi internetin kautta saatava vertaistuki toisenlaisen vertaistuen saamisen muodon, mikä olisi kuntoutujien kannalta tärkeää.

Päihde- ja mielenterveysalan kuntoutujat ovat joutuneet kuntoutukseen tullessaan tunnustamaan itsellensä omaavansa päihde- tai mielenterveysongelman tai molemmat. Vaarana on, että he omaksuvat kuntoutuksessa itselleen vääristyneen käsityksen, että he eivät voi toipua ongelmastaan. Ongelmaisen ihmisen leimasta tulee usein kuntoutujalle taakka, joka pahimmassa tapauksessa estää muutoksen, eli kuntoutumisen tapahtumisen. Vääristyneen identiteetin muuttuminen edellyttää sitä, että kuntoutuja saa sellaisten ihmisten roolimalleja itselleen, jotka ovat olleet samanlaisessa tilanteessa, kuin hän itse on nyt, ja ovat kuntoutuneet. Vertaistuen saaminen tai tällaiseen henkilöön samaistuminen mahdollistaa kuntoutujan itselleen omaksumien identiteettimallien tutkimisen ja ymmärtämisen uudella tavalla. Tämä ei tarkoita sitä, että kuntoutuja kieltäisi itsellään olleen päihde- tai mielenterveysongelman, mutta hän voi rakentaa itsellensä positiivisempaa käsitystä omasta identiteetistään ja ymmärtää kuntoutumisen olevan myös hänen kohdalla mahdollista. (Hyväri 2005, 222–223.)

Vertaistuellisesti ja kuntoutuksen monipuolisuuden kannalta tärkeää olisi internetin kautta toteutettava Teen Challengen kuntoutukseen otettava ohjelma, jossa kuntoutusohjelman läpikäynyt nuori kertoo, kuinka hän on selvinnyt päihdeongelmastaan. Oppilaat jaksaisivat katsoa ohjelman erilaisella mielenkiinnolla kuin tavallisesti, sillä kyseessä olisi osalle jo kuntoutuksesta tuttu ystävä ja kaikille kyseessä olisi heidän kuntoutuspaikastaan kuntoutunut henkilö. Teen Challengen kuntoutuksessa on jo entuudestaan läsnä vertaistuellinen elementti, mutta ohjelman katsominen tarjoaisi vertaistukeen erilaisia variaatioita. Suurin ero kasvokkain tapahtuvaan vertaistukeen on se, ettei kuntoutujan tarvitse toimia kuin vastaanottajana. Hänen ei tarvitse ylittää kynnystä jutellakseen häntä vaivaavasta asiasta tai elämäntilanteesta työntekijän kanssa, vaan hän voi ko-

kea voimaantumista pelkästään olemalla läsnä ja seuraamalla ohjelmaa. (Chavez 2012.)

Internetin kautta katsottava kuntoutuksessa oleva vertaistuellinen ohjelma voisi toimia erittäin hyvin. Erityisesti silloin, kun kuntoutuksessa on psyykkisesti ja henkisesti hankala vaihe olisin itse kaivannut jotakin tämänkaltaista. Hetkellä, jolloin omat voimat tuntuvat loppuvan, olisi ohjelmasta voinut rohkaistua suuresti, etenkin jos ohjelmassa oleva ihminen olisi ollut samanaikaisesti kuntoutuksessa. (Marques 2012.) Vertaistukea on Teen Challengen kuntoutuksessa myös ilman Internetin kautta katsottavaa ohjelmaa, mutta työntekijöiden kautta saatava vertaistuki on osa arkea, eikä sitä tule alun jälkeen usein ajatelleeksi. Tällainen ohjelma olisi varmasti lisännyt uskoa oman kuntoutumiseen, koska ohjelmassa olevat ihmiset ovat kuntoutuneet samasta paikasta. On myös mahdollista, että ohjelma saattaisi tiettyssä mielentilassa masentaa entistä enemmän, jos oma kuntoutus ei edistyisi. (Pedro 2012.) Ohjelman katsominen olisi ollut kuntoutuksen kannalta hyvä asia. Puhuminen ei ole aina yksinkertaista, ja ohjelma olisi mahdollistanut tuen saamisen hetkinä, jolloin ei ole valmis lähestymään sosiaalisesti muita ihmisiä. Ohjelma olisi mahdollistanut rohkaisun saamisen kuntoutukseen, vaikkei itse olisi kyennyt olemaan aktiivinen. (Martinez 2012.)

Portugalin Teen Challengen toiminnanjohtaja Chavezin (2012) mukaan ajatus Internetin yhdistämisestä Teen Challengen toimintaan Suomessa kuulostaa erittäin hyvältä. Portugalissa se ei voisi kuitenkaan toimia laajemmassa mittakaavassa yhtä hyvin, sillä Portugalissa ihmiset saavat sosiaalitoimen kautta huomontaa taloudellista tukea kuin Suomessa. Tämän takia suomalaiset nuoret käyttävät enemmän teknologiaa ja Internetiä, kuin Portugalissa, sillä heidän perheillään on siihen paremmin varaa. Tämä tekee Internetistä tehokkaamman viestinnän välineen Suomessa kuin Portugalissa, jossa monet nuoret eivät käytä sitä maassa vallitsevan köyhyyden ja sitä kautta perheissä vallitsevan tietokoneiden puutteen takia. Juuri niitä nuoria, jotka ovat vaarassa syrjäytyä ja ajautua päihdeongelmiin ei voida tavoittaa, sillä he tulevat köyhimmistä perheistä. Hänen mukaansa Suomessa tilanne on toinen, koska köyhimmissäkin taluksissa on usein tietokone, jota nuoret voivat käyttää.

Teen Challengen toiminnan tavoite on osaltaan vaikuttaa myös yhteiskunnassa vallitsevaan päihdeongelmaan. (Chavez 2012). Medialla on nykyajan yhteiskunnassa suuri vaikutus yhteiskunnassa vallitseviin arvoihin. Ihmiset reflektivat omia käsityksiään mediassa esiintyviin käsityksiin ja muodostavat siltä pohjalta oman käsityksensä asioista. (Lehikoinen 2006, 161–170.) Mielestäni on tärkeää saattaa Suomalaisten nuorten tietoisuuteen, että ihmisiä kuntoutuu jatkuvasti päihdeongelmista myös uskonnollisen itsesuhteen muutoksen avulla. Teen Challenge pyrkii osaltaan vaikuttamaan myös yhteiskunnassa vallitsevaan päihdeongelmaan, joten Internetin kautta tehtävä yhteistyö olisi Teen Challengen toimintaa tehokkaasti hyödyttävä, sillä nuoret omaksuvat osan arvoistaan internetistä ja käyttävät käytettävissä olevista median muodoista eniten internetiä. Internetin viestintämahdollisuudet antavat edellytykset päihdekuntoutuneista kertovien videoiden mahdollisimman laajalle levikille. Samalla Teen Challenge voisi saada Suomessa uutena työmuotona itselleen näkyvyyttä.

8 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Tutkimustulokset

Koska Suomen Teen Challenge ei ole vielä aloittanut aktiivista toimintaansa, eikä yhteistyötä TV7 Plus- kanavan kanssa vielä toistaiseksi tästä syystä johtuen ole, voidaan yhteistyön kannattavuutta arvioida tällä hetkellä ainoastaan kirjallisuuskatsauksen, asiantuntijahaastattelujen, Teen Challengeen työmuodon kautta kuntoutuneiden haastatteluiden ja TV7- kanavan asiakaspalautteen avulla. Lisäksi TV7- kanavalla kevästä 2012 asti ilmestyneen Come Home Alfa-ohjelman katsojalukujen avulla on osaltaan mahdollista arvioida yhteistyön kannattavuutta. Ohjelmassa on osio, jossa olen haastatellut myös entisiä päihdeidenkäyttäjiä. He kertovat, kuinka he ovat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen myötä päässeet irti päihdeidenkäytöstään ja kuinka Jumala on muuttanut heidän elämäänsä heidän tultuaan uskoon.

Portugalin Teen Challengeen toiminnanjohtajan mukaan internetin kautta näytettävä ohjelma, jossa Teen Challengeen kautta kuntoutunut nuori kertoo siitä, kuinka hän on voittanut päihdeongelmansa uskonnollisen itsesuhteen muutoksen kautta, voisi hyvin olla Teen Challengeen kuntoutusohjelmassa. Hänen mukaansa se toisi toimintaan lisää vertaistuellisia elementtejä ja madaltaisi kuntoutujien kynnystä saada vertaistukea. Lisäksi videolla esiintyvä ihminen on saattanut olla joidenkin kuntoutuksessa videota katsovien kanssa samanaikaisesti kuntoutuksessa, jolloin vertaistuellinen elementti olisi entistä suurempi.

Portugalin Teen Challengeen kautta kuntoutuneiden haastatteluissa selvisi, että myös he olisivat toivoneet tämäntyylisiä vertaistuellisia videoita omaan kuntoutukseensa, erityisesti silloin, kun kuntoutuksessa oli psyykkisesti ja henkisesti hankala vaihe. Video olisi voinut puhutella erityisesti jos videolla oleva henkilö olisi ollut samanaikaisesti kuntoutuksessa. Se olisi myös ollut yksinkertainen ja helppo tapa saada vertaistukea vaikkakin väärässä mielentilassa tällaisen videon katsominen olisi toisaalta myös saattanut masentaa itseä entisestään, jos oma kuntoutus ei tuntuisi etevän. Myös kirjallisuuskatsauksen avulla saatujen

tulosten mukaan se, että vertaistuellisuutta on olemassa kuntoutuksen aikana monissa eri muodoissa ja että kynnys vertaistuen saamiseen on mahdollisimman matala, on kuntoutujan kannalta tärkeää.

Kirjallisuuskatsauksen mukaan internet on erittäin hyvä väline nuorten tavoittamiseksi. Nuoret omaksuvat internetistä itselleen arvoja, ja media antaa nuorille pääomaa oman identiteetin määrittelyyn. Nuoret käyttävät mediaa paljon ja sosiaalisen media sosiaaliset verkostot kykenevät tekemään Teen Challengen ja TV7 Plus- kanavan yhteistyöstä entistä tehokkaamman. Sosiaalisen median avulla Teen Challengen kautta kuntoutuneiden entisten päihteidenkäyttäjien videot, joissa he kertovat, kuinka he ovat päässeet päihteidenkäytöstä eroon uskonnollisen itsesuhteen muutoksen avulla, voisivat tavoittaa entistä suuremman määrän nuoria. Tämä mahdollistaisi myös päihteitä käyttävälle nuorelle vertaistuen saamisen omaan huoneeseen internetin välityksellä, joten kynnys saada tukea ja tietoa päihdekuntoutuksesta olisi mahdollisimman matala. TV7-kanavalle vuonna 2011 tulleiden useiden satojen asiakaspalautteiden mukaan kanavalla olisi tarvetta ohjelmille, joissa nuoret ihmiset kertovat, kuinka Jeesus on vaikuttanut heidän elämässään ja muuttanut heidän elämänsä. Tarve tämän tyyllisille videoille on siis olemassa ja niitä tarvitaan TV7 Plus- kanavan ohjelmistoon.

Vuonna 2012 TV7 Plus- kanavalla ilmestyneellä Come Home alfa- ohjelmalla on ollut katsojia saman verran kuin kanavalla näytettävillä ohjelmilla keskimäärin on. Kanavalla näytetyt ohjelmat tavoittavat keskimäärin 400–1200 nuorta. Koska ohjelmassa on toimittamassani osiossa myös entisiä päihteidenkäyttäjiä, jotka kertovat, kuinka he ovat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen myötä päässeet irti päihteidenkäytöstään, voidaan ohjelman katsojalukujen avulla osaltaan arvioida myös tämäntyylisten ohjelmien tarvetta. Sosiaalisen median kautta Come Home yhteisölle tulleessa palautteessa on keuhuttu erityisesti näitä ohjelmaosioita, joissa entiset päihteidenkäyttäjät kertovat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen myötä elämässään tapahtuneesta muutoksesta. Kuten katsojaluvut osaltaan osoittavat, olisi Teen Challengen ja TV7 Plus- kanavan väliselle opinnäytetyössä esittelemälleni yhteistyölle tilausta, varsinkin ottaen huomioon,

että TV7 Plus kanava on aloittanut toimintansa vasta keväällä 2012 ja sen tunnettavuus tulee kasvamaan ja kanavan toiminta kehittymään.

Hengellisyydellä on merkitystä päihdekuntoutuksessa tutkimukseni kirjallisuuskatsauksen, Teen Challengen työmuodon kautta päihdeongelmistaan kuntoutuksien haastateltavien ja Teen Challengen toiminnan johtajan ja psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryn mukaan. Kirjallisuuskatsauksen mukaan päihdekuntoutusta tehdään useimmiten bio-psyko-sosiaalisista lähtökohdista. Tämä lähestyminen unohtaa tai jättää vähintäänkin liian vähälle huomiolle ihmisen henkisen kuntoutumisen. Kirjallisuuskatsauksen mukaan ihmisen henkinen kuntoutus on kuntoutuksen tärkein osa, sillä ihmisen henkisellä hyvinvoinnilla on vaikutusta myös fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen kuntoutumiseen. Koska hengellinen kuntoutus lasketaan henkisen kuntoutuksen yhdeksi muodoksi, on se kuntoutujan kannalta äärimmäisen tärkeä. Kun ihminen tulee uskoon, vaikuttaa se hänen elämänsä jokaiseen osa-alueeseen. Se vaikuttaa hänen moraaliinsa, tapoihinsa ja käyttäytymiseensä. Yksinkertaistettuna se tekee kuntoutuksesta kokonaisvaltaisemman.

Teen Challengen kautta kuntoutuneille tehtyjen haastatteluiden mukaan hengellisyyden kokivat tärkeäksi osaksi kuntoutusta myös sellaiset kuntoutujat, jotka eivät kokeneet suurta uskonnollista muutosta oltuaan Teen Challengen kuntoutuksessa. Myös tämänlaiset ihmiset kertoivat kuntoutuksen hengellisen puolen opettaneen heille elämänarvoja, joita he haluavat soveltaa ja tuoneen heille sisältöä kuntoutukseen. Uskonnollisen itsesuhteen muutoksen Teen Challengen kuntoutuksessa kokeneet ihmiset kokivat saavansa kuntoutuksen hengellisestä puolesta henkistä pääomaa, rauhaa, toivoa ja apua erityisesti kuntoutuksen hankalissa tilanteissa. Kuntoutujat kokivat usein turvallisuuden tunnetta ja rauhaa sisällänsä turvautuessaan Jumalaan esimerkiksi Raamatun tai rukouksen kautta, vaikka tilanne omassa kuntoutuksessa olisikin ollut hankala. Tämä antoi heille uskoa ja luottamusta kuntoutumiseen. Osa kuntoutujista koki äkillisen uskoontulon Teen Challengen kuntoutuksessa, jossa heidän identiteettinsä muuttui ja he pääsivät eroon myös himosta ja vieroitusoireista päihteitä kohtaan. Osalla kuntoutujista, jotka kokivat uskonnollisen itsesuhteen muutoksen, tämä muutos tapahtui asteittain, ja osalla yhdessä hetkessä. Uskoontulon jälkeen on

tärkeää saattaa kuntoutus loppuun sen bio-psyko-sosiaaliselta osalta ja pyrkiä vahvistamaan entisestään kuntoutujassa tapahtunutta hengellisen muutoksen kautta tapahtunutta henkistä muutosta.

Haastattellessani Teen Challengen kautta kuntoutuneita ihmisiä ja Teen Challengen toiminnan johtajaa he sanoivat, että suurin osa kuntoutuksen läpikäyneistä kertoo hengellisyyden olleen heille Teen Challengen kuntoutuksessa tärkeintä. Teen Challengen toiminnanjohtajan teemahaastattelun mukaan ainoastaan sosiaalisesti kuntoutuneilla pidempiaikainen kuntoutuminen yhteiskuntakelpoiseksi on harvinaista. Myös työmuodon tulokset vahvistavat käsitystä siitä, että hengellisyyden merkitys kuntoutuksessa on suuri. Portugalin Teen Challengen kautta kuntoutuksen loppuun asti käyvistä ihmisistä kuntoutuu pidemmällä aikavälillä 70–80 prosenttia. Työmuodot joissa, ei ole hengellistä kuntoutusta mukana eivät yllä vastaaviin lukuihin tarkasteltaessa työmuodon kautta kuntoutuneiden pidempiaikaista kuntoutumista. Myös psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryn teemahaastattelu vahvisti käsitystä hengellisyyden merkityksellisyydestä ihmisen kuntoutumisprosessissa. Hänen mukaansa psykoterapian kautta saadut tulokset eivät todistetusti ole yhtä hyviä ilman sielunhoitoa.

Opinnäytetyössäni saatujen tulosten mukaan Teen Challengen ja TV7 Plus-kanavan välinen yhteistyö hyödyttäisi molempia tahoja ja saatujen tulosten pohjalta laajemmassa mittakaavassa mielestäni osaltaan myös yhteiskuntaa.

8.2 Yhteiskunnallinen hyöty

Teen Challengen toiminta Suomessa olisi mielestäni käynnistyessään merkittävä asia myös yhteiskunnallisesta näkökulmasta ajatellen Suomessa. Työmuotoa harjoitetaan menestyksekkäästi jo yli 80 maassa ympäri maailmaa ja kuntoutumistulokset ovat joka puolella maailmaa erittäin hyviä. Työmuodon kautta tapahtuva kuntoutus on erittäin kokonaisvaltaista. Päihdehuoltolain mukaan kuntien on järjestettävä päihdehuolto siten, että päihdehuollon palvelut vastaavat kunnassa esiintyvää tarvetta. (Tanhua, Virtanen & Knuuti, ym. 2011, 66). Koska osa päihdeongelmaisista ihmisistä haluaa hoitoon kristillisten järjestöjen

ylläpitämiin kuntoutuspalveluihin, tulee kristilliseltä pohjalta tehtyä päihdekuntoutusta olla olemassa mahdollisimman monipuolisesti.

Sininauhaliitto on valtakunnallinen yhdeksänkymmenen kahden kristilliseltä pohjalta toimivan päihdejärjestön keskusliitto. Viime vuonna Sininauhaliitolta ilmestyi kristillisen päihdetyön barometrin, joka pyrkii havainnollistamaan kristillisessä päihdetyössä vallitsevaa nykytilaa. Kristillisen päihdetyön asiakkaiden terveydentila on verrattain huono, heidän ruokaturvansa ja asumisensa on epävarmaa ja heistä monet ovat alttiita väkivallalle. Monenlaisia erityyppisiä kuntoutuspalveluja on tarjolla, mutta ei samassa paikassa. Ammatillisen koulutuksen saa kuntoutuksessa lähes sadan jäsenjärjestön joukosta ainoastaan neljältä järjestöltä. Työllistymistä tukevaa toimintaa on noin puolessa järjestöistä. Tulevaisuudessa kristillisen päihdetyön erityisenä haasteena on, miten kuntoutuksessa harjoitettavaa työntekoa voitaisiin tehostaa niin, että mahdollisimman moni voisi saada ammatillisen koulutuksen jo kuntoutuksessa. (Hostikka, Salonen & Rantala 2011.)

Mielestäni Teen Challenge mahdollistaa omassa kuntoutuksessaan kokonaisvaltaisemman kuntoutuksen, kuin missään Suomessa tällä hetkellä toimivassa kristillisessä kuntoutuskeskuksessa. Eri sininauhaliiton jäsenjärjestöjen toimijoilla on kyllä vuoden 2011 Sininauhaliiton julkaiseman päihdetyön barometrin mukaan monia eri kuntoutuspalveluita, mutta yhdessäkään yksittäisessä kuntoutuskeskuksessa ei ole yhtä paljon erilaisia kuntoutuksen muotoja kuin Teen Challengeen työmuodossa.

Hengellisyys on Teen Challengeen kuntoutuksen tärkein osa joka on läsnä kuntoutuksen jokaisessa osa-alueessa. Hengellisyyden monipuolisuus tekee kuntoutuksesta mielestäni kokonaisvaltaisen kuntoutujan kannalta ja antaa hänelle hyvät edellytykset hänen minuutensa eheyttämiseen. Kuntoutuksessa oppilaiden saama ammatillinen koulutus ja se, että kuntoutus kestää siihen asti, kunnes oppilas on löytänyt itselleen työpaikan ja kodin tekevät mielestäni työmuodosta osaltaan menestyksekkään, sillä oppilaat eivät näin olleen jää missään tilanteessa tyhjän päälle. Myös mahdollisuus tulla milloin tahansa jälkikuntoutuskeskukseen kuntoutuksen päättymisen jälkeen, on tärkeä retkahdustilanteis-

sa ja niiden ennaltaehkäisemisessä. Vahva vertaistuellinen elementti kuntoutuksessa on myös varmasti tärkeä tekijä kuntoutuksessa. Harvassa kuntoutuskeskuksessa, työntekijät asuvat kuntoutujien kanssa kuntoutuskeskuksessa. Koska osa työntekijöistä on työmuodon kautta aikaisemmin kuntoutuneita, takaa se jatkuvan vertaistuen mahdollisuuden ja läsnäolon kuntoutujille. Tämä on mielestäni kuntoutuksen kannalta erittäin tärkeää.

Hengellisyyden lisäksi kuntoutuksessa on myös niin sanottu tekninen kuntoutus mukana, muun muassa henkilökohtaisten opintojen ja psykologin kanssa käytävien keskustelujen muodossa. Koska kuntoutuksessa on hengellisyys perustana, toimii tekninen kuntoutus myös mielestäni paremmin kuntoutujaan. Työmuodolla on myös laaja etsivän työn verkosto, joka pyrkii tavoittamaan kaikenlaiset ihmiset, myös heidät jotka usein putoavat palvelujärjestelmien väliin ja jäävät hoidotta.

Työmuodon toiminnan aloittaminen Suomessa hyödyntäisi mielestäni myös yhteiskuntaa, sillä osa päihdekuntoutujista haluaa hoitoon kristillisten järjestöjen tarjoamiin kuntoutuspalveluihin. Mielestäni Teen Challenge voisi tarjota kokonaisvaltaisemman kuntoutuksen, kuin tällä hetkellä Suomessa toimivat kristilliset päihdetyön järjestöt. Näin ollen toteutuisi myös paremmin päihdehuoltolain mukainen vaatimus siitä, että päihdehuolto on järjestettävä siten, että se vastaa kunnassa esiintyvää tarvetta.

Työmuodon aloittaminen Suomessa voisi mielestäni helpottaa myös osaltaan Sininauhaliiton viime vuonna julkaisemassa kristillisen päihdetyön barometrissa ilmenneisiin epäkohtiin. Monen kristillisen päihdetyön asiakkaan ruokaturva ja asuminen on epävarmaa ja monet heistä ovat alttiita väkivallalle. Teen Challenge kuntoutuksessa on nollatoleranssi väkivallalle ja asuminen ja ruokaturva ovat taattuina. Tämä johtuu siitä, että koko kuntoutusprosessi tapahtuu kuntoutuskeskuksessa. Kuntoutujille ei tarjota ainoastaan asuntoa, tai ruokaa tai hengellisiä tilaisuuksia ja mahdollisuuksia sielunhoitoon, vaan kaikkia näitä ja runsaasti muitakin asioita.

Teen Challengen toiminnan kehittäminen Internetin kautta hyödyttäisi mielestäni Teen Challengen lisäksi omalta osaltaan myös yhteiskuntaa. Teen Challengen kautta kuntoutuneiden nuorten todistusvideoiden esittäminen internetissä TV7 Plus- kanavalla sekä kanavalla esitettyjen ohjelmien jakaminen sosiaalisessa mediassa olisi yksi tapa saada ihmisten tietoisuuteen se, että ihmisiä kuntoutuu uskonnollisen itsesuhteen muutoksen ja laadukkaan hengellisen päihdekuntoutuksen avulla. Se, että videot olisivat internetissä, madaltaisi nuorten kynnystä katsoa niitä. Samalla nuoret, joilla on päihdeongelma, voisivat saada helposti vertaistukea tilanteeseensa, ja tietoa siitä, missä videolla näkyvät nuoret ovat saaneet ratkaisun päihdeongelmiinsa, eikä heidän tarvitsisi tätä apua ja tietoa saadakseen edes poistua omasta huoneestaan.

Kuten luvusta kolme käy ilmi, nuorten arkeen sidottu oppiminen korostuu entistään vapaa- ajan ja sähköisten medioiden aseman vahvistuttua. Nuoret ovat median suurkuluttajia ja 1990- luvulla syntyneiden nuorten suosituin mediankäytön muoto on Internet. Medialla on nykyisin erittäin vahva pedagoginen merkitys. Media antaa nuorille mahdollisuuden oman minäkuvan ja identiteetin määrittelyyn ja se tarjoaa nuorille samaistumismalleja. Sosiaalisen median palvelujen, kuten Facebookin ja YouTuben avulla voidaan tavoittaa nopeammin ja suurempia määriä ihmisiä, kuin koskaan aikaisemmin.

Koska medialla on vaikutusta nuorten arvomaailmaan, voitaisiin Internetin kautta pyrkiä vaikuttamaan nuorten ajatuksiin päihteidenkäytöstä. Lisäksi voitaisiin pyrkiä poistamaan ennakkoluuloja hengellistä toimintaa kohtaan, siten että Internetiin ladataan hengellisen päihdetyön kautta menestyksekkäästi kuntoutuneilta nuorilta todistusvideoita. Näin ollen nuoret voisivat median avulla peilata omia käsityksiään hengellisestä kuntoutuksesta ja mahdollisesti muodostaa asiasta uuden käsityksen. Koska videot olisivat ensisijaisesti nuorilta nuorille, voisivat ne koskettaa nuoria enemmän. Se, että videoilla esiintyvät ihmiset ovat heidän ikäisiään, edesauttaisi samaistumisessa. Mikäli ohjelmaa katsovalla nuorella on päihdeongelma, olisi mukana myös vertaistuellinen elementti.

Internet on nykyisin todella tehokas tiedonjaon väline. Internetiin ladattua tietoa on mahdollista jakaa monille ihmisille sosiaalisen median kautta todella nopeas-

ti. Internetin avulla on myös mahdollista tavoittaa kotonaan olevia nuoria, joita ei muuten voitaisi tavoittaa. Teen Challenge voisi mielestäni olla osaltaan vaikuttamassa Suomessa vallitsevan päihdeongelman lieventämiseen ja päihteisiin liittyviin asenteisiin vaikuttamiseen internetin kautta tehtävän työn avulla. Internetissä olevia päihdeongelmistaan irti päässeiden nuorten todistusvideoita nähdessään nuoret voisivat hakeutua Teen Challengeen kuntoutukseen, tai saada vertaistukea omaan tilanteeseensa.

8.3 Oman ammatillisen kasvun reflektointia opinnäytetyön tekemisen pohjalta

Koen saaneeni kasvaa ammatillisesti paljon tehdessäni tätä opinnäytetyötä. Olen saanut perehtyä kirjallisuuskatsauksen, teemahaastatteluiden, havainnoinnin ja asiakaspalautteen avulla opinnäytetyötäni koskettaviin aiheisiin. Koen lisänneeni opinnäytetyötä tehdessäni suuresti omaa tiedollista ja kokemuksellista pääomaani nuorten parissa tehtävästä päihdetyöstä. Tietoa ja kokemusta olen saanut erityisesti siitä miten hengellisyys voi vaikuttaa kuntoutuksessa ja miten internet mahdollistaa nuorten tavoittamisen nykyaikana sekä vaikuttaa heidän arvoihinsa. Koen olevani opinnäytetyöni tekemisen jälkeen huomattavasti valmiimpi siirtymään työelämään.

Tärkein opinnäytetyötä tehdessäni kokema ammatillista kasvuani edistänyt oppimiskokemus oli viikon mittainen matkani, jonka aikana tutustuin Portugalin Teen Challengeen toimintaan. Olin heidän mukanaan tekemässä muun muassa etsivää työtä Portugalin slummeissa. Koin suurta ammatillista kasvua päihdetyöntekijänä kohdatessani ihmisiä etsivässä työssä ja muissa Teen Challengeen työmuodon tilanteissa, joissa olin mukana. Oli vaikuttavaa käydä Casal Ventosossa, jossa oli kaksi vuotta sitten ollut Euroopan suurin huumekeskittymä. Kaksi vuotta sitten poliisit tyhjänsivät alueen, mutta siellä on edelleen paljon päihdeidenkäyttäjiä. Ihmiset asuivat vanhoissa kuivatetuissa viemäreissä ja piikittivät itseensä aineita avoimesti vain metrin päässä itsestäni. Nämä ihmiset todella tarvitsivat apua, ja sain aivan uuden merkityksen käsitteelle etsivä päihdetyö. Ajoimme pakettiauton paikalle ja tarjosimme ihmisille ruokaa ja juotavaa ja mahdollisuuden jutella heidän itsensä ehdoilla. Paikalla olleet päihdeidenkäyt-

täjät todella arvostivat Teen Challengeen työtä ja välillä ihmiset tulivat ilmoittamaan halukkuutensa päästä kuntoutukseen, jolloin heitä ohjattiin asian vaati-
malla tavalla eteenpäin.

Pääsin osallistumaan kuntoutujien kanssa yhteiseen hengelliseen rukoushet-
keen ja seuraamaan heidän toimintansa arkea eri kuntoutuskeskuksissa. Näin
läheltä, miten tärkeää kuntoutujille olivat kuntoutuksessa erilaiset asiat, kuten
hengellisyys, työnteko ja luonnon ja eläinten keskellä oleminen ja eläinten hoi-
taminen. Päihdekuntoutus oli todella kokonaisvaltaista, ja ymmärsin sen tärkei-
den viimeistään juttellessani kuntoutujien kanssa heidän tehdessään kuntoutus-
keskuksessa arkisia rutiinejaan tai viettäessään vapaa-aikaansa. Todella monet
myös kertoivat päässeensä päihteistä vapaaksi Jumalan avulla ja hengellisyy-
den olleen tärkeintä heille koko kuntoutuksessa. Viettäessäni vapaa-aikaa kun-
toutuskeskuksessa ajauduin myös muutamaankin sielunhoidolliseen tilanteeseen,
joissa juttelin oppilaan kanssa kahden kesken hänen elämäntilanteestaan ja
kuntoutuksesta. Nämä sielunhoidolliset keskustelut kasvattivat omaa ammatti-
identiteettiäni ja kykyäni toimia sielunhoidollisissa ja kuntoutusta tukevissa kes-
kusteluissa.

Kirjallisuuskatsauksen avulla saamani tieto internetistä nuorten tavoittamisen ja
heidän parissaan tehtävän työn välineenä lisäsi ymmärrystäni ja käsitystäni in-
ternetin ja sen sosiaalisten verkostojen mahdollisuuksista ihmisten tavoittami-
sessa. Koska nuoret viettävät suuren osan ajastaan internetissä, on oletettavaa,
että näin tulee jatkossakin olemaan. Oman ammatillisuuteni kannalta on ollut
hyödyllistä perehtyä internetiin nuorten parissa tehtävän työn välineenä. Tule-
vaisuudessa nuorisotyötä tullaan varmasti tekemään enenevässä ja kehittävässä
määrin internetissä, kun sen tarjoamia mahdollisuuksia opitaan hyödyntä-
mään entistä paremmin.

Opinnäytetyötä tehdessäni omaa ammatillista kasvuani vahvisti myös se, kuin-
ka kirjallisuuskatsauksen, Portugalissa tekemäni havainnoinnin ja asiantuntija-
haastattelujen avulla itselleni vahvistui entisestään hengellisyyden merkitykselli-
syys kokonaisvaltaisessa kuntoutuksessa. Kaikki ihmiset eivät varmasti ajattele
samalla tavalla. Nähtyäni omin silmin, kuinka ihmiset kertovat päässeensä

päihdeongelmistaan eroon uskoontulon ja kristillisen hengellisyiden avustamina, sekä nähtyäni menestyksellistä päihdekuntoutusjärjestön toimintaa, jonka koko työnteko perustuu kuntoutukseen sisällytettyyn kristilliseen hengellisyyteen, en voi olla vakuuttumatta entisestään hengellisyiden merkityksestä kokonaisvaltaisessa kuntoutuksessa.

LÄHTEET

- Aittola, Tapani 1998a. Nuorten arkipäivän oppimisympäristöt. Teoksessa Koti kasvattajana, elämä opettajana. Laurinen Leena (toim.) 1998. Jyväskylä: Atena. 171–188.
- Aittola, Tapani 1998b. Aikuisten oppiminen arkielämän ympäristössä. Teoksessa Arkipäivän oppiminen. Sallinen Pekka; Vaherva, Tapio (toim.) 1998. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy. 59–89.
- Alasuutari, Pertti 1999. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.
- ESPAD 2012. Finland. Key Results in 2011. Viitattu: 22.08.2012.
<http://www.espad.org/en/Participating-countries/Finland/>
- Holopainen, Antti 2001. Riippuvuus. Teoksessa Suomi ja huumeet. Tietopaketti huumeista 3.painos. Helsinki: Irti huumeista.
- Hostikka, Henna; Salonen, Anna & Rantala, Heikki 2011. Kristillisen päihdetyön barometri 2011. Viitattu 10.10.2012.
http://www.sininauhaliitto.fi/data/liitteet/kristillisen_paihdeyton_barometri2011.pdf
- Hyväri, Susanna 2005. Vertaistuen ja ammattiauttamisen muuttuvat suhteet. Teoksessa Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus. Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) 2005. Tampere: Vastapaino. 214–235.
- Karlsson, Thomas; Raitasalo, Kirsimarja & Holmila, Marja 2007. Alaikäisten alkoholi-hankintojen sietämätön helppous. Teoksessa Nuoret ja alkoholi. Tigerstedt, Christoffer (toim.) 2007. Helsinki: Hakapaino Oy. 149–160.
- Kittilä, Riitta 2008. Sosiaali- ja terveysjärjestöt. Teoksessa Kuntoutus. Rissanen, Paavo; Kallanranta, Tapani & Suikkanen, Asko (toim.) 2008. Helsinki: Duodecim. 709–718.
- Kupiainen, Reijo 2002. Mediakokemuksia viihteen, mielihyvän ja nautinnon labyrinteissa. Teoksessa Median sylissä. Kirjoituksia lasten mediakasvatuksesta. Sintonen, Sara (toim.) 2002. Helsinki: Finn Lectura. 70–81.
- Lehikoinen, Taisto 2006. Median valtakunta. Keuruu: Aikamedia.

- Liikenne- ja viestintäministeriö 2008. Lasten ja nuorten mediamaailma päihkinänkuoressa.
http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=22170&name=DLFE-4803.pdf&title=Lasten
- Lund, Pekka 2006. Torjuttu toivottomuus. Jyväskylä: Ps-kustannus.
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2010. Nuorten päihdekokeilut ja asenteet muutoksessa. Mannerheimin Lastensuojeluliiton ehkäisevän päihdetyön (EPT) hankkeen seurantatutkimus. Osa 2, loppukartoitus. Viitattu 26.08.2012. <http://mll-fi-bin.directo.fi/@Bin/fe97e76454d9c1e227a1c20dd497a2f/1350227246/application/pdf/13178938/Nuorten%20p%C3%A4ihdekokeilut%20ja%20asenteet%20muutoksessa..pdf>
- Metso, Leena; Torsten, Winter & Hakkarainen, Pekka 2012. Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet. Huumeaiheiset väestökyselyt Suomessa 1992-2010. Helsinki: Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos.
- Metsämuuronen, Jari 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia sarja 4. Helsinki. International Methelp Ky.
- Niemelä, Jorma 1999. Usko, hoito ja toipuminen. Tutkimus kääntymyksestä ja kristillisestä päihdehoidosta. Helsinki: Stakes.
- Nieminen, Hannu & Pantti Mervi 2004. Media markkinoilla. Johdatus joukkoviestintään ja sen tutkimukseen. Helsinki: Loki-kirjat.
- Nylund, Marianne 2005. Vertaisryhmät kokemusten ja tiedon jäsentäjinä. Teoksessa Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus. Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) 2005. Tampere: Vastapaino. 195–254.
- Nyysölä, Kari 2008. Mediakulttuuri oppimisympäristönä. Helsinki: Opetushallitus.
- Piiranen, Keija & Kallanranta, Tapani 2008. Kuntoutuspalvelut kuntoutumisen ja muutoksen tukena. Teoksessa Kuntoutus. Rissanen, Paavo; Kallanranta, Tapani & Suikkanen, Asko (toim.) 2008. Helsinki: Duodecim. 94–110.
- Rissanen, Paavo 2008. Kuntoutussuunnitelma. Teoksessa Kuntoutus. Rissanen, Paavo; Kallanranta, Tapani & Suikkanen, Asko (toim.) 2008. Helsinki: Duodecim. 625–646.

- Salminen, Ari 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Opetusjulkaisuja 62. Julkisojohtaminen 4. Vaasan yliopistonjulkaisuja: Vaasa.
- Simonen, Jenni 2007. Nuorten juomisen sosiaalisuuden lajit. Teoksessa Nuoret ja alkoholi. Tigerstedt, Christoffer (toim.) 2007. Helsinki: Hakapaino Oy. 33–58.
- Sininauhaliitto 2003. Tukipalveluyksikön toiminnat. Teoksessa Salo, Riku (toim.) Pidä minusta kiinni. Tukiasumisen, päiväkeskustoiminnan ja työllistämisen kehittämisen opas. Helsinki: Sininauhaliitto. 10–20.
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2011. Nuorten terveystapatutkimus 2011. Nuorten tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö 1977–2011. Viitattu 30.08.2012.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=3320152&name=DLFE-16067.pdf
- Suomen ASH. Alkoholi Suomessa. Viitattu 27.08.2012.
<http://www.suomenash.fi/fi/alkoholi/alkoholi+suomessa/>.
- Tanhua, Hannele; Virtanen, Ari; Knuuti, Ulla; Leppo, Anna & Kotovirta Elina 2011. Huumetilanne Suomessa 2011. Helsinki: Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos.
- Tapscott, Don 2010. Syntynyt digiaikaan. Jyväskylä: WSOYpro.
- Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2011. Päihdetilastollinen vuosikirja 2011. Alkoholi ja huumeet. Viitattu 25.08.2012. <http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/0f25bf0a-ad0c-4294-9e44-5ac2cf5fe544>
- Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2012. Jälkikuntoutus päihdeongelmissa. Viitattu 18.10.2012. http://www.thl.fi/fi_FI/web/neuvoa-antavat-fi/jalkikuntoutus
- Tilastokeskus 2005. Vapaa- ajan merkitys lisääntynyt.
http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tie_001.html
- Tilastokeskus 2011a. Internetin käyttö kodin ja työpaikan ulkopuolella yleistyy.
http://www.stat.fi/til/sutivi/2011/sutivi_2011_2011-11-02_tie_001_fi.html
- Tilastokeskus 2011b. Internetyhteydet ja internetin käyttö.
http://www.stat.fi/til/sutivi/2011/sutivi_2011_2011-11-02_kat_001_fi.html

TV7. Kristillinen televisiokanava TV7 pähkinänkuoressa. Viitattu 29.09.2012.

<http://www.tv7.fi/info/pahkinankuoressa/>

Van Dijk, Jan 2006. The Network Society. Second Edition. London: Thousand Oaks.

Vilka, Hanna 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

LIITE 1

TUTKIMUKSESSA HAASTATELLUT HENKILÖT

Haastateltava	Ammatti/ rooli tutkimuksessa	Haastattelu pvm & paikka	Millainen väline internet on nuorten tavoittamisen välineenä?	Onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa?	Minkälainen päihde-työmuoto on Teen Challenge?	Miten Teen Challengeen kannattaisi hyödyntää Internetiä toiminnassaan?
Francisco Chavez X	Teen Challengeen toiminnanjohtaja, Portugali	27.06.2012 Lissabon, Portugali		Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen
Nelson Rato X	Teen Challengeen kuntoutuskeskuksen johtaja, Portugali	28.06.2012 Castanheira, Portugali		Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen	
Rui Reis X	Teen Challengeen etsivän työn johtaja Portugali	29.06.2012 Lissabon, Portugali		Vastasi kysymykseen		
Martinez (nimi muutettu)	Työmuodon kautta kuntoutunut, Portugali	26.06.2012 Portugali		Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen	
Marques (nimi muutettu)	Työmuodon kautta kuntoutunut, Portugali	27.06.2012 Portugali		Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen	
Pedro (nimi muutettu)	Työmuodon kautta kuntoutunut, Portugali	30.06.2012 Portugali		Vastasi kysymykseen	Vastasi kysymykseen	
Antti Pekki X	TV7 Pluskanavan työntekijä	29.09.2012 Helsinki	Vastasi kysymykseen			Vastasi kysymykseen

Haastateltava	Ammatti/ rooli tutkimuksessa	Haastattelu pvm & paikka	Millainen väline internet on nuorten tavoittamisen välineenä?	Onko hengellisyys tärkeää päihdekuntoutuksessa?	Minkälainen päihdetyömuoto on Teen Challenge?	Miten Teen Challengeen kannattaisi hyödyntää Internetiä toiminnassaan?
Erkki Auranen X	Suomen Teen Challengeen johtoryhmän jäsen	28.04.2012			Vastasi kysymyseen	Vastasi kysymyseen
Mikko Härkin X	Suomen Teen Challengeen johtoryhmän jäsen	28.04.2012			Vastasi kysymyseen	Vastasi kysymyseen
Markku Yli-Mäyry X	Emeritus pastori, psykoterapeutti, rovasti			Vastasi kysymyseen		

Liitteessä 1 on haastateltavien osalta esitetty, ovatko he vastanneet mihin tutkimuskysymykseen. Alla olevissa liitteissä ovat tarkemmat haastattelurungot.

X = antoi luvan nimensä käyttöön tässä tutkimuksessa

LIITE 2

HAASTATTELURUNKO 1

Portugalin Teen Challengen kautta kuntoutuneet

- Mikä/mitkä asiat kuntoutusohjelmassa auttoivat sinua pääsemään eroon päihdeongelmastasi?
- Mikä oli hyvää tai huonoa kuntoutumisprosessissa/ kuntoutumiskeskuk-
sen toiminnassa?
- Minkälainen on elämäsi tällä hetkellä? Koti, työ, Jumalasuhte, perhe?
- Oliko hengellisyys sinulle tärkeää kuntoutuksessa? Miksi/miksi ei?
- Jos olisit voinut muuttaa jotakin Teen Challengen kuntoutusohjelmassa,
mitä olisit muuttanut?
- Mikä oli sinulle hankalin vaihe kuntoutuksessa? Miksi?
- Miten sait tietoa Teen Challengen kuntoutuksen olemassaolosta?
- Olisitko kokenut hyvänä, jos kuntoutuksen aikana kuntoutusohjelmassa
olisitte katsoneet internetistä ohjelmaa, jossa työmuodon kautta kuntou-
tuneet kertovat kuinka ovat päässeet uskonnollisen itsesuhteen muutok-
sen avulla eroon päihdeongelmistaan?

Haastattelin kolmea Teen Challengen työmuodon kautta kuntoutunutta. Haastateltavat valikoin sen perusteella, että he edustavat Portugalin työmuodon johtajan mukaan kolmea Teen Challengen kuntoutuksen läpikäyvästä tyyppihenkilöstä. Työmuodon kautta kuntoutuneiden nimet on muutettu tutkimuksessa heidän yksityisyytensä turvaamiseksi. Käytän heistä nimiä: Marques, Martinez ja Pedro. Haastattelukielenä oli englanti.

LIITE 3

HAASTATTELURUNKO 2

Suomen Teen Challengen johtoryhmä

- Mistä Teen Challengessa on kysymys?
- Minkälaisia tarpeita suomalaisilla nuorilla on, ja miksi Suomessa pitäisi olla Teen Challenge päihdetyömuoto?
- Mitkä ovat työmuodon tavoitteet?
- Miten Teen Challengen päihdetyömuodon kuntoutusohjelmaa voitaisiin kehittää Suomessa? Mitä vahvuuksia kehittäminen toisi työmuotoon?
- Mikä on Suomen Teen Challengen tilanne?

Haastattelin Suomen Teen Challengen johtoryhmään kuuluvia Erkki Au-rasta ja Mikko Härkiniä. He antoivat luvan nimensä käyttöön tässä tutki-muksessa.

LIITE 4

HAASTATTELURUNKO 3

Portugalin Teen Challengeen toiminnanjohtaja

- Miten Portugalin Teen Challenge toimii? Organisaatio rakenne? Työmuodon käytännöt? Mitä? Miten? Missä? Kenelle?
- Mikä on hengellisyyden merkitys kuntoutuksessa? Miten työmuodon kristillisuus näkyy työmuodon toiminnassa?
- Miten varmistatte, että ihminen on yhteiskuntakelpoinen kuntoutuksen jälkeen? Onko kuntoutuksen jälkeen mahdollista tulla jälkikuntoutukseen?
- Minkä takia Portugalin valtio tukee työmuotoa huomattavan suurilla rah summilla?
- Minkälaisia työmuodon kautta saadut tulokset ovat?
- Mitkä ovat työmuodon suurimmat haasteet?
- Minkälaisena kokisit, jos osana kuntoutusohjelmaa katsottaisiin internetistä ohjelmaa, jossa työmuodon kautta kuntoutuneet kertovat kuinka ovat päässeet uskonnollisen itsesuhteen muutoksen avulla eroon päihdeongelmistaan?
- Miten Teen Challengeen kannattaisi hyödyntää internetiä toiminnassaan?

Haastattelin Portugalin Teen Challengeen toiminnanjohtaja Francisco Chavezia. Hän antoi luvan nimensä käyttöön tässä tutkimuksessa. Haastattelukielenä oli englanti.

LIITE 5

HAASTATTELURUNKO 4

Portugalin Teen Challengen kuntoutuskeskuksen johtaja

- Kuinka monta oppilasta ja työntekijää on tässä kuntoutuskeskuksessa?
- Miksi Jeesus, Raamatunluku ja rukous ovat tärkeä osa kuntoutusta?
- Mikä on hengellisyyden merkitys kuntoutuksessa?
- Minkälaisena kokisit, jos osana kuntoutusohjelmaa katsottaisiin internetistä ohjelmaa, jossa työmuodon kautta kuntoutuneet kertovat kuinka ovat päässeet uskonnollisen itsesuhteen muutoksen avulla eroon päihdeongelmistaan?
- Minkä takia Portugalin valtio tukee työmuotoa huomattavan suurilla rahasummilla?
- Mitkä ovat työmuodon vahvuudet/heikkoudet?

Haastattelin Portugalin Teen Challengen kuntoutuskeskuksen johtajaa Nelson Ratoa. Hän antoi luvan nimensä käyttöön tässä tutkimuksessa. Haastattelukielenä oli englanti.

LIITE 6

HAASTATTELURUNKO 5

Portugalin Teen Challengen etsivän työn johtaja

- Miten teette etsivää työtä? Mitä? Missä? Miten? Kenelle?
- Kuinka moni tulee ohjelmaan etsivän työn kautta vuosittain?
- Minkälainen perehdytys/koulutus etsivän työn tekijöille/vapaaehtoisille annetaan, ennen kuin he saavat lähteä mukaan?
- Miten useasti etsivää työtä tehdään?
- Millainen vastaanotto etsivän työn tekijöillä on? Arvostetaanko työtä?
- Miksi hengellisyys on tärkeää kuntoutuksessa?

Haastattelin Portugalin Teen Challengen etsivän työn johtajaa Rui Reisiä. Hän antoi luvan nimensä käyttöön tässä tutkimuksessa. Haastattelu kielenä oli englanti.

LIITE 7

HAASTATTELURUNKO 6

- Minkälainen kanava TV7 Plus on? Mitä? Kenelle? Miksi? Miten?
- Mistä saitte idean kanavan perustamiselle?
- Miksi kanava on internetissä? Mitä se mahdollistaa?
- Miten TV7 Plus pyrkii tavoittamaan nuoria?
- Minkälaista ohjelmatarjontaa kanavalla on? Voiko ohjelmia katsoa milloin vain arkistoituna?

Haastattelin TV7 Plus- kanavan työntekijää Antti Pekkiä. Hän antoi luvan nimensä käyttöön tässä tutkimuksessa.

LIITE 8

HAASTATTELURUNKO 7

- Miksi hengellisyys on tärkeää päihdekuntoutuksessa/kuntoutuksessa?
- Vaikuttaako kristillinen kääntymys koko ihmiseen/mihin osa-alueisiin?
- Minkälainen hengellinen toiminta on tärkeää kuntoutuksen kannalta?
- Usein kuntoutuksessa käytetään bio- psyko- sosiaalista kuntoutusmallia. Mitä asioita henkinen kuntoutus, johon hengellinen kuntoutus kuuluu tuo kuntoutujalle tavallisen kuntoutuksen lisäksi?
- Kumpienkin mallien vahvuudet/heikkoudet?
- Vaikuttaako joku näistä: biologinen, psykologinen, sosiaalinen tai henkinen kuntoutus muita kokonaisvaltaisemmin? Jos kyllä niin miksi?
- Minkälaista kritiikkiä on hengelliselle kuntoutukselle esitetty? Miten haluat vastata kritiikkiin?

Haastattelin emeritus pastori, rovasti-psykoterapeutti Markku Yli-Mäyryä. Hän antoi luvan nimensä käyttöön tutkimuksessa.